

Strategie prevence kriminality na municipální úrovni
Municipality-level Crime Prevention Strategies

Bc. Lenka Filová

Diplomová práce
2018

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lenka Filová**
Osobní číslo: **A15452**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Strategie prevence kriminality na municipální úrovni**
Téma anglicky: **Municipality-level Crime Prevention Strategies**

Zásady pro vypracování:

1. Pojednejte o základních principech preventivní politiky v oblasti kriminality.
2. Popište přístup k prevenci kriminality v České republice.
3. Analyzujte aktuální programy prevence kriminality na municipální úrovni.
4. Provedte komparaci a vyhodnocení přínosu programů prevence kriminality.
5. Zpracujte vlastní koncepci programu prevence kriminality na úrovni modelové obce.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. **Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020.** Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2016. 59 s.
2. **Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2015.** Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality oddělení analýz a strategií, 2016, 114 s.
3. **ZOUBKOVÁ, Ivana a Marcela MOULISOVÁ. Kriminologie a prevence kriminality.** Praha: Armex Publishing, 2004. ISBN 80-86795-05-5. 148 s.
4. **SVATOŠ, Roman. Prevence kriminality. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2014. ISBN 978-80-87472-76-7.**
5. **MAREŠOVÁ, Alena a kol. Martin Analýza trendů kriminality v roce 2014.** Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015. Ediční řada Studie. 134 s. ISBN 978-80-7338-150-9.
6. **VEČERKA, Kazimír. Prevence kriminality v teorii a praxi. 1. Vyd. Praha: Themis, 1997. 159 s. ISBN 80-85821-48-6.**

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Jan Valouch, Ph.D.

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

8. prosince 2017

Termín odevzdání diplomové práce:

28. května 2018

Ve Zlíně dne 8. prosince 2017

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen v případě, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne 15.5.2018

Filora
.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce řeší problematiku strategie prevence kriminality na municipální úrovni. Úvodní část práce pojednává o základních principech preventivní politiky v oblasti kriminality a přístupu k prevenci kriminality v České republice. Tyto informace jsou doplněny analýzou, komparací a vyhodnocením přínosů vybraných programů prevence kriminality na municipální úrovni. Stěžejní výstup práce představuje vlastní návrh koncepce programu prevence kriminality na úrovni modelové obce.

Klíčová slova: prevence kriminality, analýza, vyhodnocení přínosů, programy prevence.

ABSTRACT

This diploma work is focused on a strategy of crime prevention on a municipal level. The opening part of this work deals with elementary principles of preventative policy within the area of criminality and with the approach to crime prevention in the Czech Republic.

These pieces of information are accompanied with the analysis, comparison and the evaluation of contribution on selected programs within crime prevention on a municipal level.

The fundamental output of the work represents one's own conceptually scheme of a crime prevention program on a level of model municipality.

Keywords: crime prevention, analysis, evaluation of contribution, prevention program.

Ráda bych poděkovala zejména vedoucímu mé práce Ing. Janu Volouchovi Ph.D., který mi v mnohém poradil a nasměroval při psaní této diplomové práce.

Dále bych chtěla poděkovat mé rodině, která mě při tvorbě této práce podporovala.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 ZÁKLADNÍ PRINCIPY PREVENTIVNÍ POLITIKY V OBLASTI KRIMINALITY	11
1.1 PREVENCE KRIMINALITY	12
1.2 PŘESUN KRIMINALITY	13
1.3 PREVENCE SOCIÁLNÍ	14
1.4 SITUAČNÍ PREVENCE	15
1.5 VIKTIMOLOGICKÁ PREVENCE	16
2 PŘÍSTUP K PREVENCI KRIMINALITY V ČESKÉ REPUBLICE	18
2.1 SYSTÉM PREVENCE KRIMINALITY V ČESKÉ REPUBLICE	19
2.2 STRATEGIE PREVENCE KRIMINALITY V ČESKÉ REPUBLICE NA LÉTA 2016-2020	20
2.2.1 Republikový výbor	21
2.2.2 Kraje	22
2.2.3 Obce	23
2.3 AKČNÍ PLÁN PREVENCE KRIMINALITY NA LÉTA 2016 – 2020	25
II PRAKTICKÁ ČÁST	28
3 ANALÝZA AKTUÁLNÍCH PROGRAMŮ PREVENCE KRIMINALITY NA MUNICIPALNÍ ÚROVNI	29
3.1 STRATEGICKÝ PLÁN PREVENCE KRIMINALITY MĚSTA KOLÍN PRO OBDOBÍ LET 2016 -2019	29
3.1.1 Analýza kriminality	31
3.1.2 Sociální analýza	32
3.1.3 Institucionální analýza	33
3.1.4 Plánované preventivní opatření města Kolín	35
3.2 STATUTÁRNÍ MĚSTO ZLÍN – KONCEPCE PREVENCE KRIMINALITY NA OBDOBÍ 2012 – 2015	35
3.2.1 Koncepční materiály statutárního města Zlína	36
3.2.2 Analýza kriminality	38
3.2.2.1 Kriminalita Zlínského kraje	39
3.2.3 Sociodemografická analýza	40
3.2.4 Institucionální analýza	41
3.3 KONCEPCE PREVENCE KRIMINALITY VE MĚSTĚ BRNĚ NA LÉTA 2013-2016 MĚSTSKÝ PROGRAM PREVENCE KRIMINALITY V BRNĚ	42
3.3.1 Koncepce prevence kriminality v Brně	43
3.3.2 Akční plán	44
3.3.3 Bezpečnostní analýza	46
3.3.4 Sociodemografická analýza	46
3.3.5 Institucionální analýza	47
3.4 KONCEPCE PREVENCE KRIMINALITY MĚSTA BŘECLAV NA OBDOBÍ 2015-2018	49
3.4.1 Analýza kriminality	49
3.4.2 Sociálně demografická analýz	50

3.4.3	Institucionální analýza	51
3.5	KONCEPCE PREVENCE KRIMINALITY MĚSTA PŘÍBRAM NA LÉTA 2012-2015	53
3.5.1	Bezpečnostní analýza	53
3.5.1.1	Vyhodnocení výzkumu veřejného mínění za rok 1013	54
3.5.2	Sociálně demografická analýza	54
3.5.3	Institucionální analýza	55
4	KOMPARACE A VYHODNOCENÍ PŘÍNOSŮ PROGRAMŮ PREVENCE KRIMINALITY	58
4.1	MĚSTO KOLÍN	58
4.2	STATUTÁRNÍ MĚSTO ZLÍN	59
4.3	MĚSTO BRNO	61
4.4	BŘECLAV	62
4.5	PŘÍBRAM	63
5	VLASTNÍ KONCEPCE PROGRAMU PREVENCE KRIMINALITY NA ÚROVNI MODELOVÉ OBCE	68
5.1	BEZPEČNOSTNÍ ANALÝZA	68
5.1.1	Analýza kriminality	68
5.1.2	Sociální analýza	69
5.1.3	Institucionální analýza	70
	ZÁVĚR	75
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	76
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	78
	SEZNAM OBRÁZKŮ	79
	SEZNAM TABULEK	80

ÚVOD

Stále častěji se setkáváme s kriminálním jednáním. Může za to doba, ve které žijeme, která je uspěchaná a hektická. Většina dnešní mládeže je drzá, roztěkaná, téměř ničeho si neváží a chybí zde úcta ke starším lidem. Najdou se i jedinci, kteří si vyplňují svůj volný čas pácháním trestné činnosti. V dnešní době raději každý dělá, že nic nevidí, neslyší, s ničím nechce mít nic společného, jelikož má mnohdy obavy o svoje zdraví nebo svůj život, protože nemůže vědět, jak protistrana zareaguje. V současnosti se stále častěji setkáváme s lidmi, kteří jsou pod vlivem návykových látek a jejich chování je nevyzpytatelné.

Některá města se potýkají s vyšší kriminalitou a jiné zase s nižší kriminalitou. Může to být ovlivněno např. skladbou obyvatelstva, polohou města a zaměstnaností. Každé město v České republice se snaží snižovat kriminalitu svými opatřeními. K tomu jim slouží Koncepce prevence kriminality na dané období.

Vlastní koncepce programu prevence kriminality na úrovni modelové obce bude sehrávat významnou roli při zpracování této diplomové práce.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ PRINCIPY PREVENTIVNÍ POLITIKY V OBLASTI KRIMINALITY

Prevence kriminality zahrnuje souhrn kroků, tedy veškeré aktivity, které jsou vyvíjené státními, veřejnoprávními subjekty, směřující k předcházení páčání kriminality nebo k jejímu snižování. Patří zde opatření, jejichž snahou je zmenšovat závažnost kriminality a její následky, z hlediska omezení kriminogenních příležitostí.

Postupy prevence kriminality představují z pohledu preventivní činnosti metody, respektive způsoby uskutečnění preventivních aktivit. Preventivní projekty jsou náznakem plánů preventivních činností, týkající se cílů prevence. Jejich důležitým atributem je, že se vyznačují rámcovým charakterem a jsou základem pro přípravu preventivních plánů.

Tyto preventivní programy představují souhrny preventivních aktivit, jenž vycházejí z jedné či více preventivních strategií. Popisují konkrétní úlohy s vymezením subjektů a termínů respektive rozvrh plnění a jeho kontroly [1].

Hodnocení preventivních aktivit

Efektivita preventivních opatření je určena vztahem mezi jejich přínosem a nákladností. Čím vyšší je nákladnost a čím menší je přínos, tím je efektivita nižší. V případě, že přínos je vyšší a nižší je nákladovost, tím je efektivita vyšší.

K dalším potížím vyhodnocení výsledků uskutečňovaných preventivních aktivit patří, jestli mají docílené změny přechodnou nebo trvalou povahu.

Mezi nejjednodušší hodnocení výsledků preventivního programu lze považovat metodu kvantitativních kritérií a ukazatelů. Uskutečnění preventivních programů se může projevit v různých podobách, které je možno určit jen obtížně respektive kvantifikace není dostatečnou informací, a proto je také důležitá kvalitativní stránka hodnocení.

Kvantitativní a kvalitativní kritéria

- vývoj kriminality, popřípadě dalších sociálně patologických jevů s ní související,
- změna pocitu bezpečí občanů (strachu z kriminality),
- změna postavení lidí k policii, státním orgánům, orgánům státní správy a orgánům uskutečňující preventivní programy,
- změny v preventivním chování obyvatel [2].

1.1 Prevence kriminality

Obecným cílem preventivní práce v oblasti kriminality je udržení chování členů společnosti v rámci převážně občanů konsensuálně stanovených norem a hodnot, a to za užití prostředků hlavně nesankčního charakteru. Prevence má za cíl usilovat o to, aby nedocházelo k závažnějšímu narušení rozhodujících společenských regulativů. Mezi ně patří především normy trestního práva hmotného, které by měly být extraktem minima mravnosti společnosti.

Prevenici kriminality nelze hodnotit zcela izolovaně, ale je nutné jí brát v širším kontextu prevence rizikového chování. Pod názvem rizikové chování rozumíme chování, jehož důsledkem dochází k prokazatelnému růstu zdravotních, sociálních a výchovných rizik pro jedince nebo společnost.

Základní druhy prevence kriminality

Dvě základní formy preventivních strategií tvoří situační a sociální prevence kriminality. V neposlední řadě mezi základní druhy prevence kriminality patří také viktimologická prevence.

Situační prevence kriminality – prozkoumává určité okolnosti, za kterých přicházejí do styku lidé mezi sebou a okolím, identifikuje nebezpečné kombinace a hledá speciální řešení pro dané situace. Situační prevence vyhází z poznatku, že páčání trestné činnosti má ze strany pachatelů určité vnitřní zákonitosti, a že to není jednání zcela náhodné a nepředvídatelné. Tato prevence vychází především z teorie racionální volby, dle které před spácháním trestného činu pachatel bere v úvahu různé okolnosti, přičemž pro delikt se rozhodne jen tehdy, když klady jeho subjektivního vyhodnocení převyšují nad zápory spáchání deliktu.

Sociální prevence kriminality – zahrnuje dlouhodobé programy, které se zabývají prvotními příčinami, jež vedou ke kriminálnímu jednání. Sociální prevence kriminality pomáhá při pochopení a osvojení si pozitivních společenských norem, hodnot a respektu k ostatním lidem a jejich majetku. Strategie sociální prevence kriminality pomocí socializace a edukace pomáhají především mladým lidem odolávat negativním tlakům ze strany vrstevníků a okolí a odmítnout zavrhnout delikventní a asociální vzorec chování.

Viktimologická prevence kriminality- specifický druh preventivních aktivit, které se začaly vyvíjet v kontextu s koncepcemi situační prevence, jsou projekty zaměřené na ochranu obětí kriminality. Viktimologická prevence v sobě spojuje prvky sociální a situač-

ní prevence kriminality. Jejím cílem je předcházet trestné činnosti za aktivní participace potencionálních obětí.

Viktimologická prevence kriminality se realizuje ve třech stupních

- primární – základní osvěta, jak se má člověk chovat, aby se nestal obětí trestné činnosti,
- sekundární – je zaměřena na kategorii lidí, u nichž se vyskytuje zvýšené riziko, že se stanou obětmi trestné činnosti, zvláště z důvodu povaze jejich povolání,
- terciální – souhrnná pomoc skutečným obětem, zde je účelem snížit riziko, že se osoba stane opakovaně obětí trestného činu [3].

1.2 Přesun kriminality

U klasifikace preventivních aktivit je třeba brát v úvahu jev, který dostal název přesun kriminality. Ten sděluje fakt, že v důsledku uskutečnění preventivních činností se kriminalita různorodým způsobem přemísťuje. Přesun je nechtěným důsledkem uskutečňování preventivních aktivit, v rámci situační prevence.

Rozlišuje se pět forem přesunu

- **Teritoriální přesun** – jedná se o přemístění kriminality na jiný prostor, například v rámci města do jiných čtvrtí.
- **Časový přesun** – zde kriminalita zůstává na stejném místě, ale mění se doba jejího páchání. Například z důvodů osvětlení některých částí města, došlo ke snížení trestné činnosti v těchto oblastech ve večerních hodinách ale zároveň k jejímu zvýšení v denní době.
- **Přesun v taktice** – podstatou tohoto odvětví je, že pachatelé si vyberou ke spáchání totožného deliktu jiné prostředky. Například nainstalování poplašných systémů vede pachatele k pokusu vniknout do objektů ve stejném městě, které nejsou zajištěné touto technikou.
- **Přesun na jiný objekt** – v této situaci se změní výběr oběti. Příkladem je přesun loupežného přepadení podnikatelů na osoby, které jsou schopné se méně bránit (senioři).

- **Funkční přesun** – pachatel přechází na jiný typ trestného činu. Například se může jednat o přesun z přepadení peněžního ústavu na násilné přepadávání vozidel převážejících finanční hotovost [2].

1.3 Prevence sociální

Představuje aktivity zaměřené na sociální integraci a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou podmětem páchaní trestné činnosti.

Jedná se o aktivity např.:

- sportovní (hřiště),
- zájmové (klubové, technické),
- poznávací akce, výchovné a terapeutické pobyty,
- specifické projekty (projekty na zvyšování právního vědomí) [4].

Sociální prevence se zaměřuje na prostituci, alkoholismus a jiné toxikomanie, chudobu, nezaměstnanost, záškoláctví, bezdomovce apod.

Otevřená demokratická společnost by měla být rozdělena tak, aby byl umožňující její vývoj a zároveň byla zachována její stabilita, ale aby byly zachovány základní demokratické hodnoty, lidská práva a svobody včetně práva lidí na bezpečnost. Společnost a stát dosahuje určitého stupně konformity lidského chování hlavně vnější kontrolou lidského chování, které záleží na fungování normativních systémů a subsystémů. Mluvíme hlavně o právním řádu, o mravním řádu a o náboženstvích a také zde můžeme zahrnout zvyky, obyčeje a rituály. S těmito normativními systémy souvisí hodnotové systémy, kulturní tradice a individuální životní styly. Vliv normativních soustav se vyznačuje sankcionováním určitých chování, kde jedná se o sankce negativní (pokuty, soudní tresty, vazba) nebo sankce pozitivní (peněžitá odměna, pochvaly).

Právní řád má v těchto normativních systémech speciální postavení, je cíleně a programově tvořen a propracováván státem, který má nejvýše racionalizovanou a formalizovanou podobu a jeho fungování zajišťuje celý systém státních institucí. Principem demokratického právního státu, dle něhož je povoleno vše, co není zákonem zakázáno a současně vyžaduje, aby zákonem byl zakázán dostatečný počet jednání, které škodí společnosti. Právní řád České republiky vychází z kultury naší společnosti a z jejího hodnotového řádu, vně spo-

lečnosti má právní řád funkci integrující, kriminální aktivity ho narušují. Tím jsou i dány preventivní možnosti vycházející z právního řádu. Jedním z hlavních předpokladů prevence kriminality je kvalitní zákonná úprava a její kvalifikovaná aplikace a využívání.

Preventivní význam nemá pouze činnost státních institucí, ale řadu možností mají obce, jednotlivé podnikatelské subjekty a také jednotliví občané.

Média – působí na společnost a neodbornou veřejnost tím, jaký obraz kriminality jim podávají, jak objektivně informují o trestních záležitostech. Mediální obraz kriminality je do značné míry deformovaný a podstatně se liší od podoby kriminality registrované, ale i od kriminality latentní, což může negativně společnost ovlivnit [5].

1.4 Situační prevence

Je zaměřena na odstraňování kriminogenních případů, také na omezování možností k páčání trestných činů a na zvyšování rizika dopadení pachatele. Řada kriminogenních stavů vzniká ve spojení s určitými životními stereotypy, zvyklostmi a rituály lidí daného místa. Například během prázdnin se velká sídliště vyprazdňují a to usnadňuje vloupání do bytů. Čím jsou lidé bohatší, tím více mají cenných věcí a tím se zvyšují možnosti pachatelů majetkových trestných činů, přičemž se jedná o věci nedostatečně zabezpečené, jako jsou například vozidla parkující na ulici. Tento druh prevence může být účinný hlavně u tzv. pouliční kriminality a majetkové kriminality (krádeže jízdních kol, vandalismus aj.) a také u určitých forem násilné a mravnostní kriminality (loupeže, znásilnění aj.).

Opatření situační prevence mají většinou technickou povahu, organizační a administrativní (např. častější hlídkové služby policií) umožní kriminální činnosti zabránit nebo ji pachatele prokázat.)

Opatření situační prevence se dělí do pěti tříd

- a) zvýšení ochrany objektů, osob a věcí, jimž hrozí kriminální nápor - může se jednat o použití ochranných folií na okna, mříže, poplašné zařízení,
- b) přesun ohrožených věcí na bezpečnější místo - například ukládání peněz v bankách, šperků v bezpečnostních sejfech, parkování osobních vozidel v garážích,
- c) ztížení přístupu k prostředkům vhodných pro páčání trestného činu - zde se jedná o dodržování zákonných směrnic o prodeji střelných zbraní a o jejich držení, ale také kontrolu zavazadel na letištích,

- d) snížení očekávaného užítku z trestného činu a zvýšení rizika pro pachatele - sem patří různé prostředky pro označování věcí, stěžující spáchání trestné činnosti, komplikující např. další prodej. Zde může uvést př. obtížně odstranitelná výrobní čísla vozidel,
- e) zlepšení kontroly nad danou oblastí - můžeme sem zařadit hlídkové služby policie, soukromých bezpečnostních služeb, vrátných apod.

Strach obyvatel z kriminality vede k tomu, že občané daleko více dbají o svoji bezpečnost než dříve. Firmy vyrábějící různé bezpečnostní zařízení a poskytující služby, které se v tomto odvětví specializují, patří mezi nejlépe prosperující podniky. Mezi jejich zákazníky patří především podnikatelé a movitější obyvatelé. Policie by měla obyvatelům poskytovat důležité informace, zejména tam, kde je zvýšené riziko kriminality.

Na prevenci kriminality se mohou podílet také občané vytvořením občanských nebo sousedských hlídek, které pomáhají hlídkovou a obchůzkovou činností policii a upozorňují na možnost spáchání trestného činu, nebo pohyb podezřelých osob. Tento typ angažovanosti lidí může napomoci k posílení soudržnosti občanského společenství, ke zvýšení spoluodpovědnosti občanů za jejich okolí a jeho bezpečnost, ke zlepšení vztahů mezi obyvateli a policií a také ke snížení obavy z kriminality.

Situační prevence má svá pozitiva, pro která je upřednostňována před prevencí sociální. Situační prevence je rychlejší, jednodušší a také někdy i levnější. Její oblíbenost vychází z faktu, že její výsledky jsou bezprostřednější, znatelné a působivost daného programu situační prevence je snadněji ověřitelná. Toto je důležité nejen pro obyvatele a organizace, jejichž bezpečnost je zajišťována, ale také je to důležité pro sponzory a pro politické činitele v kraji. Situační prevence bývá často krátkodobá a nestálá nebo vede k přesunutí kriminality.

1.5 Viktimologická prevence

Viktimologii je v současné době ve světě věnována velká pozornost a do značné míry i v České republice. Viktimologická prevence se do značné míry překrývá s prevencí sociální a situační. Je zaměřena na potencionální a skutečné oběti trestných činů. Její činnost je cílená na osvětu a poradenství a na zvláštní zásady ochrany ohrožených osob. Osvětová aktivita se zaměřuje na poučení o tom, jak se lidé mají chovat, aby sebe a svůj majetek zbytečně nevystavovali zvýšenému nebezpečí, dále jak se mají bránit před napadením a jak

se chovat během něho a po něm. Do této prevence se zahrnují také výcvikové kurzy psychologické a fyzické sebeobranu [5].

Dílčí závěr

Cílem úvodní kapitoly je popsat základní principy preventivní politiky v oblasti kriminality a hodnocení preventivních aktivit.

Prevence kriminality je velice důležitá oblast, která se zabývá současnými negativními vlivy pro společnost. Snaží se nasměrovat společnost tak, aby nedocházelo ke zvyšování kriminality. K tomu nám slouží typy prevencí jako je sociální prevence, situační prevence a viktimologická prevence.

V poslední době je věnována také pozornost viktimologické prevenci, která je hlavně zaměřena na osvětu a její součástí jsou kurzy sebeobranu nebo psychologické kurzy. Kurzy sebeobranu nabízí také oddělení městské policie, o které je v poslední době velký zájem. Jelikož obyvatelé se v současné době stále více zajímají o svoji bezpečnost nebo bezpečnost svého majetku.

2 PŘÍSTUP K PREVENCI KRIMINALITY V ČESKÉ REPUBLICE

Prevenčí kriminality je snaha snižovat trestnou činnost ještě před jejím započítáním nebo před jejím pokračováním. Do oblasti prevence kriminality patří všechny aktivity, které směřují k předcházení páchaní trestných činů, nebo ke snižování výskytů směrem zabránění páchaní nebo také neutralizací důvodů a podmínek k zrodu trestných činů tudíž kriminogenních faktorů. Zde patří prostředky, směřující ke zmírnování rozsahu závažnosti kriminality, buď pomocí vymezením kriminogenních příležitostí, nebo působením na potenciálního pachatele a oběti trestných činů [6].

Systém prevence kriminality v ČR je zaměřen na fungování systému, poskytování pomoci a prací odborníků s návazností na Strategie prevence kriminality v ČR na období 2016-2020, kde se formuluje 5 strategických cílů.

Strategické cíle:

1. Systém prevence kriminality v ČR.
2. Pomoc obětem trestné činnosti, práce s dětmi a mládeží.
3. Práce s pachateli trestné činnosti.
4. Celkový přístup k prevenci kriminality v rizikových oblastech.
5. Nové hrozby a přístupy k prevenci kriminality.

Součástí prevence kriminality je také Akční plán, schválený na stejné období jako Strategie prevence kriminality, ve kterém je stanovených 77 úkolů.

Jedná se např. o úkoly:

- Zajišťovat činnost Poradního sboru ministra vnitra pro situační prevenci kriminality a využít schopnosti a možnosti jeho členů při přípravě a tvorbě výstupů v oblasti situační prevence.
- Uskutečňovat dotační Program prevence kriminality na místní úrovni na podporu preventivních aktivit a projektů obcí a krajů.
- Ulehčit přístup menším obcím do Programu prevence kriminality na místní úrovni.
- Předávat informace o kriminalitě mezi Policií ČR a obcemi a mezi Policií ČR a veřejností a tím posílit vzájemnou spolupráci a zapojení občanů [7].

V ČR je prevence kriminality řešena Strategii a Akčním plánem na daná období. Od roku 2017 vždy k 31. květnu následujícího kalendářního roku, po projednání v Republikovém výboru pro prevenci kriminality, je nutné předkládat vládě zprávu o naplňování cílů a úkolů vyplývajících ze Strategie a Akčního plánu za předešlý kalendářní rok a jejich případnou aktualizaci. Tato zpráva obsahuje také informace o množství a způsobu použitých finančních prostředků, které jsou vyčleněny na prevenci kriminality v rozpočtových kapitolách Ministerstva spravedlnosti, zdravotnictví, vnitra, obrany, školství, mládeže a tělovýchovy [8].

2.1 Systém prevence kriminality v České republice

Česká republika rozvíjí již vypracovaný systém prevence kriminality, posiluje spolupráci, kompetence a kapacity relevantních společníků, rozšiřuje oblast pro působení dobrovolníků při zajišťování bezpečnosti veřejného pořádku, kdy se staví na mezinárodní spolupráci a vědeckých poznatcích.

Náplní ČR je také poskytovat pomoc a poradenství obětem trestné činnosti se speciálním zaměřením na oblast zvláště zranitelných obětí, přičemž je snahou pomoc a poradenství neustále rozšiřovat a zkvalitňovat.

Odborní pracovníci při práci s pachateli se zaměřují na zvětšující se problém kriminální recidivy, na lepší resocializaci pachatelů a prevenci kriminality dětí a mládeže.

Naše republika uplatňuje celkový přístup k řešení zvyšující se kriminality v oblastech, kde jsou příčiny hluboké a více zdrojové (sociálně vyloučené lokality).

Systém prevence kriminality reaguje také na nové hrozby a trendy v poli bezpečnosti a veřejného pořádku a použití nových efektivních přístupů [9].

Tabulka 1 Systém prevence kriminality v ČR [1], upravila Filová 2017

<p>Vláda ČR</p> <p>strategický rámec</p> <p>legislativa</p> <p>finanční prostředky</p>		<p>Republikový výbor pro prevenci kriminality</p> <p>koordinace systému prevence kriminality</p> <p>dotace a granty</p> <p>Resort vnitra</p> <p>strategie prevence kriminality</p> <p>Ministerstva a další instituce</p> <p>dotace a granty</p> <p>podpora specifických projektů</p>
<p>Kraje</p> <p>analýza území</p> <p>vytipování problémových území</p> <p>koncepce prevence – koordinace a podpora</p> <p>realizace preventivních aktivit</p> <p>financování projektů</p>		
<p>Obec, obecní policie</p> <p>lokální analýza</p> <p>realizace preventivních aktivit</p> <p>financování projektů</p> <p>obecní policie jako součást efektivního systému prevence kriminality v obci</p>		<p>Základní útvary Policie ČR</p> <p>spolupráce s obcemi</p> <p>plnění úkolů Policie ČR</p> <p>efektivní prevence kriminality</p>

2.2 Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016-2020

Vláda na své schůzi v lednu 2016 schválila usnesením č. 66 Strategie prevence kriminality v České republice (dále jen ČR) na léta 2016 – 2020. Podklady formulují pro oblast prevence kriminality 5 strategických záměrů, které jsou rozloženy do celkem 98 určitých záměrů, kterých by ČR v oblasti prevence kriminality v daných letech měla dosáhnout.

Prevence kriminality má v demokratické ČR již mnohaletou tradici, která je její nedílnou součástí již od samého začátku, tj. od roku 1993, kdy v naší republice začala prevence kriminality systematicky pronikat jako nedílná součást vládní politiky.

Strategie vychází z priorit daných Programovým prohlášením vlády ČR a zahrnuje:

- klást důraz na preventivní programy,
- těsnou součinnost s místními samosprávami,
- souhrnně řešit napětí v sociálně citlivých oblastech,
- snažit se o vysoký standard ochrany lidských práv,
- minimalizovat rizika recidivy po propuštění,
- zvýšit ochranu obětí trestné činnosti,
- podpora zvýšení finanční gramotnosti,
- nekompromisní boj proti lichvě,
- subvence nestátních neziskových organizací [10].

2.2.1 Republikový výbor

Řídící úlohu na celorepublikové úrovni má v systému prevence kriminality Republikový výbor pro prevenci kriminality. Tento výbor je meziresortní iniciační, řídicí a metodický orgán zřízený při Ministerstvu vnitra. Republikový výbor plní koordinační roli vůči aktivitám na všech úrovních veřejné zprávy, schvaluje také dotace na preventivní projekty uskutečňované na republikové, krajské a místní úrovni.

Specifický cíl: zvyšovat spolupráci subjektů v oblasti prevence kriminality na úrovni Republikového výboru. Rozšířit zastoupení v tomto výboru na úrovni členství o zástupce krajských a obecních samospráv (také včetně městských a obecních policí) a agentury pro sociální začleňování.

Ministerstva a jím podřízené státní organizace

Jednotlivá ministerstva a jím podřízené státní organizace potom v návaznosti na vládní strategie prevence kriminality zajišťují jejich realizace. Na primární, sekundární a terciální úrovni se resorty zaměřují hlavně na zkvalitňování rodinné politiky, vzdělávání, problematiky dětí a mládeže, prevence závislostí, osob sociálně vyloučených apod.

Specifické cíle:

- promítají preventivní politiku do svých působností a prevenci kriminality vhodně uplatňují do svých strategií a koncepcí,
- disponují odpovídajícími dotačními projekty na podporu aktivit prevence kriminality podle svojí působnosti,
- uskutečňují vlastní preventivní programy a aktivity dle svojí působnosti,
- posilují vlastní kapacity a kompetence (vzdělávání, metodika) v okruhu prevence kriminality.

2.2.2 Kraje

Uskutečňují preventivní politiku v samostatné působnosti. Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých obyvatel. Kraje v rámci prevence kriminality hlavně koordinují aktivity v oblasti prevence kriminality na svém území, zprostředkovávají informace mezi ministerstvy a obcemi, účastní se dotačního řízení Ministerstva vnitra pro sféru prevence kriminality nebo v tomto odvětví uskutečňují i vlastní dotační aktivity.

Strategie prevence kriminality, která je přijatá vládou ČR jim k tomu vytváří podmínky, nastavuje pravidla a poskytuje také metodickou, koordinační a finanční podporu. Zapojením do krajské úrovně prevence kriminality mají kraje možnost ovlivnit podobu preventivní politiky na svém území, nastavovat regionální priority, stanovit lokální potřebnost uskutečnění preventivních opatření, získávat státní účelovou subvenci pro svoje plány a hodnotit také projekty prevence kriminality měst a obcí.

Kraje se svojí úlohy v systému prevence kriminality v minulých letech ujaly velmi aktivně, jejichž zapojení do tohoto systému jako správné a prospěšné, hlavně při plnění role a koordinátora mezi ministerstvy a obcemi na svém území.

Pro lepší uskutečnění preventivních činností ze strany kraje je vhodné zvyšovat kompetence a kapacity zaměstnanců v oblasti prevence a tvořit vhodné prostředí (např. financování preventivních činností).

Specifické cíle:

Kraje na základě doporučení této Strategie tvoří podmínky pro rozvoj prevence kriminality na svém území, hlavně:

- aktivně se prostřednictvím Asociace krajů ČR podílejí na činnosti Republikového výboru pro prevenci kriminality.
- Vypracovává krajské koncepce prevence kriminality, bezpečnostní analýzy na krajské úrovni, určí rizikovost jednotlivých území pro plánování preventivních opatření.
- Zajišťují práci krajského manažera prevence kriminality a dávají mu potřebné zázemí a specializované vzdělání, tvoří Pracovní skupiny prevence kriminality, zajišťují a řídí jejich činnost.
- Pomocí manažerů prevence kriminality nabízejí konzultace a metodickou podporu pro preventivní aktivity obcí na svém území, zprostředkovávají informovanost v oblasti prevence kriminality z krajské a republikové úrovně směrem k obcím.
- Podílí se na vyhodnocení a volbě projektů prevence kriminality obcí v rámci Programu prevence kriminality. Vytvářejí a realizují vlastní preventivní programy a projekty v rámci Programu prevence kriminality.
- Podporují preventivní aktivity a projekty kraje a obcí na svém území též z vlastních zdrojů (např. v podobě dotací obcím).
- Hodnotí plnění přijatých preventivních koncepcí a uskutečňovaných preventivních projektů a opatření.

2.2.3 Obce

Obce tvoří základní úroveň, na které jsou postupy prevence kriminality v praxi nakonec naplňována. Na obcích je dána váha praktického výkonu projektů, aktivit a opatření prevence kriminality. Stejně jako kraje, postupují i obce prevence kriminality v samostatné působnosti.

Podle § 35a potom obce mohou zřizovat obecní policii, a to dle zákona č. 553/1991Sb., o obecní policii. Dle tohoto zákona potom obecní policie zajišťuje místní záležitosti veřejného pořádku, přispívá např. k ochraně a bezpečnosti osob a majetku a podílí se také na prevenci kriminality v obci.

Stále častěji se ukazuje, že obecní úroveň je tou hlavní úrovní, na které je třeba řešit dané problémy a za tímto účelem uskutečňovat potřebnou spolupráci samosprávných orgánů obce i těch, jenž zde vykonávají přenesenou působnost státu, místních zastoupení státních

orgánů, Policie ČR, neziskového odvětví, obyvatel a podnikatelských subjektů. Je dobré, když obec v tomto hraje hlavní roli a aktivního koordinátora spolupráce.

Kriminalita v posledních letech není záležitostí jen velkých měst, ale přesouvá se do menších měst a obcí. Jedná se např. o tzv. sociálně vyloučené lokality a problémy, které jsou s tím spojené.

I na obecní úrovni, jako je tomu na celostátní nebo krajské, platí, že je potřeba neustále posilovat kompetence a kapacity zaměstnanců v oblasti prevence kriminality a tvořit vhodné prostředí pro preventivní aktivity i na této úrovni (např. sdílení příkladů dobré praxe).

Specifické cíle:

Obce na základě doporučení této strategie tvoří podmínky pro rozvoj prevence kriminality na svém území, zejména:

- aktivně se prostřednictvím Svazu měst a obcí ČR podílí na činnosti Republikového výboru pro prevenci kriminality.
- Zpracovávají obecní koncepce nebo plány prevence kriminality a bezpečnostní analýzy na lokální úrovni.
- Zprostředkovávají činnost manažera prevence kriminality obce a dávají mu potřebné zázemí a specializované vzdělání, vytváří Pracovní skupiny prevence kriminality, zajišťují a koordinují jejich činnost.
- Zřizují obecní policii.
- Zpracovávají a uskutečňují vlastní preventivní aktivity a programy nebo projekty v rámci Programu prevence kriminality.
- Schvalují preventivní aktivity a projekty na svém území též z vlastních zdrojů.
- Hodnotí plnění přijatých preventivních koncepcí a realizovaných preventivních projektů a opatření.

Záměry a úkoly definované touto Strategii vyplývají z vědomostí a zkušeností získaných každoročním vyhodnocováním uskutečněných preventivních záměrů a úkolů, které vycházejí především ze Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2012 – 2015. Z hlediska jednotlivých kategorií kriminality se Strategie zaměřuje především na kriminalitu obecnou, tj. kriminalitu, která lidi obtěžuje nebo ohrožuje nejvíce [7].

2.3 Akční plán prevence kriminality na léta 2016 – 2020

Tento akční plán, který byl schválen v červenci 2016 navazuje na aktuální Strategii prevence kriminality a stanovuje určitých 77 úkolů, včetně určení jednotlivých aktivit k jejich dosažení a odpovědných subjektů. Plnění daných úkolů bude kontrolováno a v případě potřeby bude docházet k jejich aktualizaci, týkající se hlavně změn nebo jejich doplnění, která budou reagovat na aktuální vývoj v oblasti prevence kriminality a také zajišťování vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku.

Akční plán je rozdělen do jednotlivých oddílů, odrážející hlavní priority Strategie, kterými jsou:

- Systém prevence kriminality v ČR.
- Pomoc obětem trestné činnosti, spolupráce s dětmi a mládeží.
- Práce s pachateli trestné činnosti.
- Celkový přístup k prevenci kriminality v rizikových oblastech.
- Nové hrozby a přístupy k prevenci kriminality.

Současně se Strategií se úkoly akčního plánu zaměřují hlavně na kriminalitu obecnou, tj. na kriminalitu, která nejvíce občany ohrožuje, anebo obtěžuje. Je zde kladen velký důraz na práci s daty, jejich sdílení a následnou analýzu sloužící k tvorbě efektivních bezpečnostních a preventivních opatření.

Ani Strategie ani Akční plán neřeší kompletní přístup ke specializovaným problematikám, jako jsou například terorismus, extremismus, kybernetická bezpečnost a podobně, ale i tak je těmto novým hrozbám věnováno z hlediska prevence kriminality v Akčním plánu řada aktivit k realizaci, ať už se jedná o situační prevenci a technickou normotvorbu při zajišťování ochrany měkkých cílů, aktivity směřované na prevenci zločinů z nenávisti, zvýšená podpora prevence kyberkriminality. Realizátory daných cílů nejsou jen Ministerstvo vnitra a Policií České Republiky (dále jen PČR), ale i jiné instituce zastoupené v Republikovém výboru pro prevenci kriminality.

Úspěšné plnění úkolů Akčního plánu by spolu se Strategií, mělo vést ke snižování výskytu kriminality i kriminogenních faktorů, k větší ochraně obětí, lepší práci s pachateli, vyššímu bezpečí v rizikových oblastech a zvyšování pocitu bezpečí lidí [7].

Stejně jako Strategie tak i Akční plán se věnuje prevenci kriminality na krajské a obecní úrovni. K tomu nám slouží typy projektů prevence kriminality, které nám poskytují přehled o řadě preventivních opatření, které se nejčastěji realizují na úrovni měst a obcí v rámci programů prevence kriminality na místní úrovni. Materiál je určen hlavně pro manažery preventivních programů měst, obcí a krajů.

Rozvoj a podpora preventivních programů pro města a obce, které jsou zatížené vysokou mírou trestné činnosti a dalšími sociálně rizikovými jevy jako je např. nezaměstnanost, přítomnost sociálně vyloučených komunit, jsou od roku 1996 prioritami preventivní politiky státu. Na programy prevence kriminality na místní úrovni vyčleňuje vláda každoročně finanční prostředky ze státního rozpočtu. Pomocí účelové dotace bylo do roku 2007 podpořeno přes 4200 projektů, které přesáhly celkovou částku 868 mil. korun.

Mezi hlavní cíle programu patří snižování míry a závažnosti trestné činnosti, zvyšování pocitu bezpečí obyvatel a jejich aktivní účast na omezování příčin kriminality a také začleňování prevence kriminality do generelů rozvoje obcí a integrace Policie ČR do preventivních systémů, které jsou především na místní úrovni.

Pro projekty, jenž je poskytována státní účelová dotace, platí podmínka, že musí respektovat priority současné platné Strategie a musí se řídit příslušnými právními předpisy a každoročně aktualizovanými Zásadami pro poskytování dotací, které jsou ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni.

Každý projekt musí obsahovat:

- hlavní cíl, k němuž má projekt směřovat a stanovení vedlejších cílů,
- určení cílové skupiny,
- stanovení realizátora projektu,
- volba prostředků a metod k dosažení cíle,
- popis projektu (popis činností, metody a technicky),
- vypracování plánů včetně časového rozvrhu realizace projektu,
- materiální a personální zajištění projektu,
- finanční rozpočet a ekonomické zdroje,
- určení kritérií a způsob hodnocení projektu a způsob kontroly [4].

Dílčí závěr

Tato kapitola popisuje Strategii prevence kriminality a Akční plán na krajské a obecní úrovni. V dnešní době jsou stále častěji kladeny větší požadavky na prevenci, jelikož, páchání trestných činů se neodehrává už jen ve velkých městech, ale přesouvá se do menších měst a obcí, proto vláda ČR vynakládá nemalé prostředky na projekty prevence kriminality. Prevence má v demokratické ČR již mnohaletou tradici, která je její nedílnou součástí již od samého začátku, tj. od roku 1993, kdy prevence kriminality začala pronikat do politiky.

Je nutné, aby se neustále prevencí kriminality zabýval stát jako celek, ale i jednotlivé města či obce v naší republice.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 ANALÝZA AKTUÁLNÍCH PROGRAMŮ PREVENCE KRIMINALITY NA MUNICIPALNÍ ÚROVNI

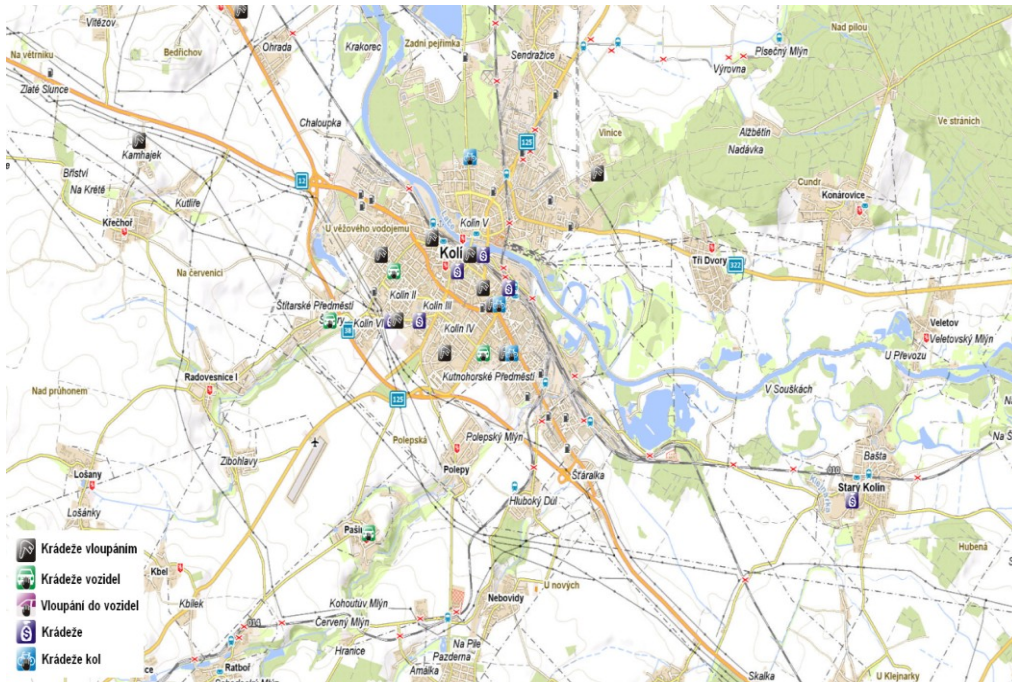
Následující kapitola bude pojednávat o Strategickém plánu prevence kriminality města Kolín pro období 2016-2019. Dalším městem bude město Zlín a jeho koncepce prevence kriminality za období 2012-2015. V pořadí třetím městem bude město Brno a jeho koncepce prevence kriminality pro období 2013-2016. Čtvrtým městem bude město Břeclav a koncepce prevence kriminality tohoto města na léta 2015-2018. Jako poslední koncepcí bude koncepce prevence kriminality města Příbram na období 2012-2015.

3.1 Strategický plán prevence kriminality města Kolín pro období let 2016 -2019.

V říjnu 2013 byla obnovena činnost pracovní skupiny v okruhu prevence kriminality pod názvem „Bezpečný Kolín“. Spolupráce hlavně mezi městskou a státní policií jako jsou např. společné hlídky, denní výměna informací, kontrola ubytoven apod. byli v rámci této pracovní skupiny ustanoveny základní parametry spolupráce. To přispělo k lepší spolupráci mezi státní a městskou policií. Tyto aktivity spolu s programy sociální prevence snížili kriminalitu ve městě.

Situační prevence se v minulých letech zaměřila hlavně na:

- evidenci a označování kol,
- bezpečnostní akce policistů,
- obnovu a rozšiřování kamerového dohlížecího systému,
- vznik speciálního policejního týmu „Kolín“,
- zamezení vzniku nových ubytoven,
- vyhlášku města omezující provoz heren v centru města,
- sepsání koordinační dohody mezi Kolínem, městskou policií a policií ČR.

Obrázek 1 Mapa kriminality - přehled trestné činnosti ve městě Kolín – květen 2017 [12].

Sociální prevence je zaměřena na tyto cílové skupiny:

- děti a mladí dospělí,
- rodiny, u kterých je výskyt kriminálního chování,
- recidivisté – efektivní resocializace recidivujících pachatelů,
- oběti trestných činů – hlavně na prevenci viktimity,
- komunity – aktivity zaměřené např. na zvyšování odpovědnosti za vlastní bezpečnost (zlepšení spolupráce s policií).

V rámci sociální prevence šlo v minulých letech hlavně o projekty:

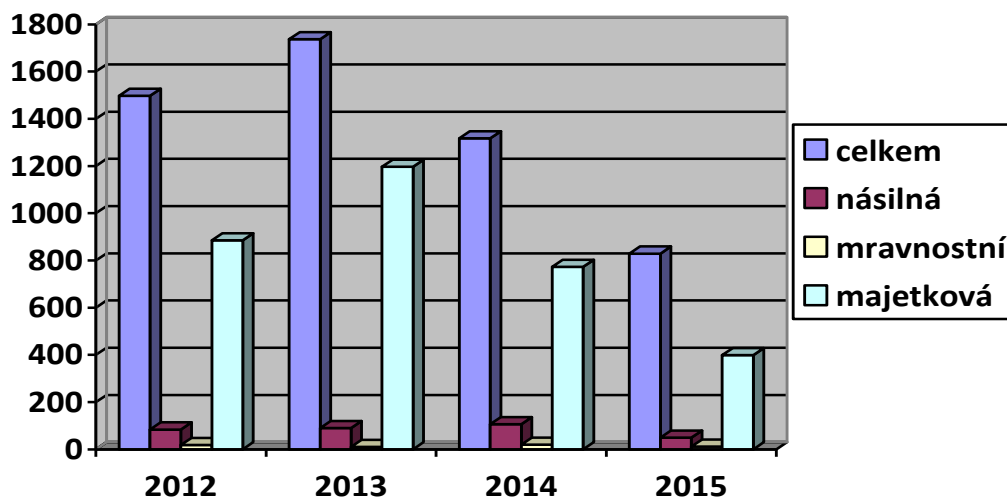
- domovníci v oblasti „Zengrovka“,
- romský mentoring,
- terénní práce s mládeží,
- dluhové poradenství,
- přednášky pro seniory,
- kurz sebeobrany pro ženy,

- pracovní agentura pro občany se záznamem v trestním rejstříku.

3.1.1 Analýza kriminality

V roce 2015 došlo ke snížení trestné činnosti o 37% oproti roku 2014 a o 52% v porovnání s rokem 2013. Největší měrou se na celkové kriminalitě podílí kriminalita majetková, která převažuje ve skladbě trestných činů a to je 48% ze všech případů. Jedná se hlavně o krádeže v obchodních centrech, v loupání do vozidel, odcizení jízdních kol a krádeže v bytech.

Graf 1 Vývoj kriminality ve městě Kolín, pro období 2012 – 2015 [11], upravila Filová 2017

Od roku 2014 dochází ke snižování kriminality (graf č. 2). To má i za následek zvýšená spolupráce městské policie, policie ČR a obyvatel.

Mezi nejrizikovější oblasti patří:

- okolí autobusového a vlakového nádraží,
- okolí obchodních center,
- OD Futurum (nedaleko nádraží),
- OD Tesco,
- OD Kaufland (na sídlišti),
- střed města.

3.1.2 Sociální analýza

Sociální analýza se zabývá sociálními jevy, mající kriminogenní charakter. Jedná se zejména o nezaměstnanost, počet vyplacených sociálních dávek, sociálně vyloučené lokality včetně ubytoven a non - stop heren. Nezaměstnanost, množství vyplacených dávek a počet trestných činů spolu vytváří ukazatel rizikovosti, jenž je využíván při vyhodnocení žádostí o dotace v rámci projektu Prevence kriminality Ministerstva vnitra.

Nezaměstnanost

Město Kolín patří v rámci středních Čech mezi města s nejvyšším rozsahem nezaměstnanosti. V srpnu 2015 nezaměstnanost docílila 7,1% , z dvanácti měst Středočeského kraje figuroval Kolín na čtvrtém místě. Úřad práce se rámci programů aktivní politiky zaměstnanosti snaží zaměstnávat ohrožené skupiny nezaměstnaných v podobě Veřejně prospěšných prací, anebo společensky účelných pracovních míst. Tyto programy nových pracovních míst jsou zaměřeny především pro skupiny lidí, kteří jsou obtížně zaměstnatelní (mladí nezaměstnaní, dlouhodobě nezaměstnaní, lidé se zdravotním postižením nebo lidé nad 50 let). Existují však skupiny i jednotlivci, kteří nejsou schopni vyhovět sníženým nárokům na pracovní činnost a zůstávají stále nezaměstnaní.

Tabulka 2 Nezaměstnanost ve městě Kolín za období 2010 – 2015 [11], upravila Filová 2017

Rok	Evidování uchazeči o zaměstnání	z toho absolventi (%)	z toho lidí s délkou evid. nad 12 měs. (%)	míra nezaměstnanosti (%)
2010	5537	1,72	26,66	8,30
2011	4827	4,23	35,36	7,70
2012	5033	1,05	38,23	8,30
2013	6231	0,00	38,40	9,40
2014	5477	5,97	42,71	8,30
2015	4860	6,71	35,41	7,30

Ubytovny

Největším problémem v Kolíně je velké množství ubytoven, kde v nevyhovujících hygienických podmínkách bydlí velké množství lidí. Lidé se do ubytoven přestěhovali v rámci „dávkové migrace“ a šetřením Policie ČR bylo zjištěno, že velké množství z nich je trestně stíháno (až 40%). Od října roku 2013 už nemohou v Kolíně vznikat nové ubytovny.

Sociálně vyloučená lokalita „Zengrovka“

Dříve za nejrizikovější lokalitu z hlediska sociálního vyloučení se nacházela v okolí Zengrovy a Havlíčkovy ulice, která se mezi místními obyvateli nazývá jako „Zengrovka“. Vznik této lokality se datuje do roku 1993, kdy byli městem vystěhováni nájemníci z jednoho domu v Zengrově ulici. Posléze se vedení města rozhodlo do tohoto domu rozmístit sociálně slabé rodiny, které mívají problémy s nezaměstnaností, s dluhy a placením nájemného a související úhrady za služby, následně s výpověďmi z nájmu a exekuce. V lokalitě Zengrovka bylo od roku 2005 přibližně 90% etnických Romů. V roce 2012 město Kolín dočasně zastavilo přidělování uvolněných bytů, a to vedlo ke snížení počtu obyvatel v dané oblasti zhruba o 200. Tato lokalita v současné době z hlediska prevence kriminality neudává výrazné odlišnosti od jiných domů ve městě.

3.1.3 Institucionální analýza

Mezi hlavní představitele v prevenci kriminality v rámci institucionální analýzy jsou:

Městský úřad Kolín – odbor sociálních věcí a zdravotnictví

- sociální poradenství, sociální práce se seniory,
- pomoc při řešení nepříznivých životních situacích,
- činnost s osobami ohroženými sociálním vyloučením,
- sociálně – právní ochrana rodin, dětí, mládeže,
- kurátoři pro dospělé, děti a mladistvé,
- protialkoholická záchytná stanice.

Policie ČR

- ochrana bezpečnosti osob a majetku,
- ochrana veřejného pořádku,

- předcházení trestné činnosti,
- plnění úkolů dle trestního řádu a jiné úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti jí svěřené zákony.

V roce 2014 byl v rámci Územního odboru Kolín zřízen zvláštní tým“Kolín“ pro potírání trestné činnosti v tomto městě.

Městská policie Kolín

- podílí se na ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- kontroluje dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- zaměřuje se na prevenci kriminality ve městě hlavně u dětí a seniorů,
- koná kontrolu nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích ve městě,
- úzce spolupracuje s policií ČR.

Centrum pomoci obětem trestných činů Respondeo

- telefonické, osobní nebo emailové poradenství (krizová intervence, psychosociální pomoc),
- poskytuje sociální a právní poradenství,
- doprovod na jednání nebo asistenci při jednání např. u soudu,
- poskytuje psychologické poradenství.

Intervenční centrum – pomoc obětem domácího násilí Respondeo

- kontaktování ohrožené osoby v zákonné lhůtě 48 hodin poté, kdy se intervenční centrum o vykazání násilné osoby od PČR dozví

Na území města chybí tyto instituce:

- azylový dům,
- dům na půl cesty,
- nízkoprahové centrum pro lidi bez domova.

3.1.4 Plánované preventivní opatření města Kolín

Zapojení obyvatel do aktivního způsobu zvyšování svojí bezpečnosti a bezpečí svého okolí např. podpora programu romských mentorů, kurzy sebeobrany pro ženy, preventivní programy pro děti a mládež a zvyšování bezpečnosti seniorů.

Omezení hazardu ve městě – pomocí obecně závazné vyhlášky o omezení hazardu ve městě.

Zlepšení monitoringu veřejných prostranství města – zvyšování počtu kamerových systémů.

Snížení krádeží kol- umístěním bezpečnostních stojanů na veřejná místa.

Zvýšení bezpečnosti bytových domů – prostřednictvím auditů bytových domů.

Zlepšit informovanost obyvatelů a možnosti zpětné vazby – např. nový web Bezpečný Kolín, průzkum veřejného mínění v oblasti bezpečnosti města, informování obyvatel města pomocí městského zpravodaje [11].

3.2 Statutární město Zlín – koncepce prevence kriminality na období 2012 – 2015.

Základní východiska pro tvorbu Cílů v rámci prevence kriminality města Zlína na období 2012 - 2015 jsou:

- strategické cíle a priority vlády ČR,
- koncepční materiály statutárního města Zlína,
- analýza kriminality,
- sociodemografická analýza.

Obec se při naplnění cílů Strategie zaměří hlavně na tyto body:

- zvýšení bezpečnosti na veřejných prostranstvích,
- snížení výskytu delikventní činnosti u cílových skupin nebo jejich ochranu,
- zeslabování rizikových faktorů, přispívajících k výskytu delikventního činu,

- vytvoření efektivního a stálého systému sběru dat, předávání a poskytování informací v rámci prevence kriminality na a mezi všemi úrovněmi subjektů prevence kriminality.

Nástroje sociální prevence

Následné projekty budou zaměřeny na odstranění kriminálně rizikového chování v určitých skupinách, popřípadě na změnu kriminálně rizikového chování a chování členů daných skupin a to pomocí přímé práce s nimi:

Cílové skupiny jsou: děti a mladí dospělí, rodiny, recidivisté, oběti trestných činů a komunity.

Nástroje situační prevence

Snahou situační prevence je ztížení spáchání trestného činu, zvýšení rizika pro pachatele, že bude dopaden a jeho jednání bude potrestáno, a minimalizace zisku z trestné činnosti.

3.2.1 Koncepční materiály statutárního města Zlína

Projektové prohlášení rady města Zlína je naplněno určitými úkoly, které mají být uskutečněny v právě probíhajícím volebním období.

Dokument je rozdělen do několika okruhů, z něhož důležitý oddíl prevence je kapitola Bezpečnost a pořádek ve městě, ve které radní města deklarují:

- soustředit maximální podporu okruhu prevence kriminality a sociálně patologické jevy,
- zlepšit spolupráci a dobré vztahy Městské policie Zlín a PČR,
- strážníci městské policie (dále jen MP) zaměří svou pravidelnou kontrolu na problémové lokality, kde dochází pravidelně k rušení nočního klidu a k ničení majetku, jak soukromého tak veřejného.

Město podporuje preventivní aktivity v různých oblastech jako je např. školství, mládež:

- podpora mimoškolních aktivit, vzdělávací a sportovní soutěže,
- podpora konání určitých akcí směřujících ke snižování sociálně patologických jevů ve školách.

Zkušenosti města z realizace prevence kriminality

Zlín se každoročně zapojuje do Programu prevence kriminality na místní úrovni – Partnerství. Z tohoto programu získává finanční prostředky na určité své projekty. Město přistupuje k prevenci komplexně. Město Zlín vkládá značnou část finančních prostředků do sociální prevence, která je zaměřena hlavně na neorganizovanou mládež, rodiny s dětmi, seniory a podporu nízkoprahových zařízení. Městu se také podařilo navázat partnerství s Probační a medializační službou ČR, pomocí které uskutečňuje projekt na zvyšování právního vědomí a sebeobrany pro oběti trestných činů „Nechci být obětí“.

Další oblast, kterou podporuje je oblast situační prevence. Město už několik let vytváří Integrovaný bezpečnostní systém, jehož cílem je chránit občany města a nemovitý majetek.

Problémy města, kriminogenní faktory a cílové skupiny

Město Zlín se nejčastěji potýká s majetkovou trestnou činností, vysokým počtem přestupků, násilnou trestnou činností a zvyšujícími se projevy rizikových projevů chování u dětí a mládeže.

Mezi kriminogenní faktory patří zejména anonymita velkých sídlišť, vysoká koncentrace obyvatelstva, nízké právní vědomí obyvatelstva, konzumní způsob života, lhostejnost a nevšímavost občanů k páchané trestné činnosti, zvyšující se míra nezaměstnanosti a rostoucí podíl dlouhodobě nezaměstnaných, rostoucí životní náklady, zvýšený počet osob ohrožených sociálním vyloučením a v neposlední řadě rozlehlé parkovací plochy u supermarketů.

Cílové skupiny

- děti a mládež,
- rodiny,
- senioři a občané se zdravotním postižením,
- občané s nízkým sociálním statutem,
- skupiny a komunity ohrožené sociálním vyloučením.

Priority města

- zvýšení pocitu bezpečí obyvatel,
- snížení majetkové kriminality,

- podpora skupin a komunit,
- prevence přítomnosti rizikových projevů chování dětí a mládeže.

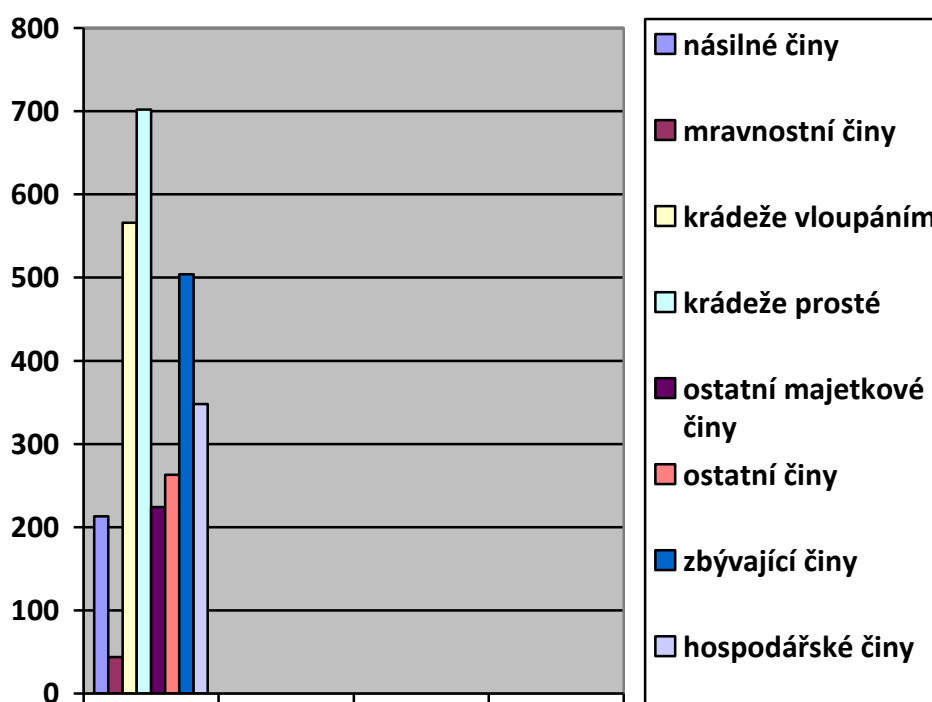
Hlavní podmínky při plnění definovaných priorit jsou:

- tvorba a podpora městských preventivních programů,
- vynaložení dostatečných finančních prostředků z rozpočtu města pro okruh prevence kriminality,
- zvyšování odpovědnosti města za oblast prevence kriminality.

3.2.2 Analýza kriminality

Město Zlín dle údajů Ministerstva vnitra ČR zabírá poslední místo, co se týče zatíženosti celkovou kriminalitou a nápadem trestné činnosti na 100 000 obyvatel.

Graf 2 Kriminalita ve Zlíně za období červenec 2012 – červen 2013 [13], upravila Filová 2018

Majetková kriminalita tvoří většinu kriminality, která je páchána na území ČR. Nejvyšší počet majetkových trestných činů byl evidován v Praze, nejnižší majetková kriminalita byla ve Zlínském a Karlovarském kraji.

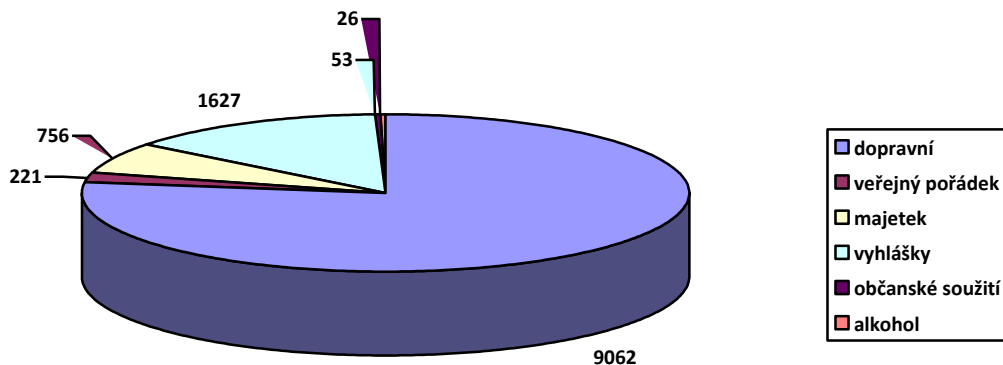
3.2.2.1 *Kriminalita Zlínského kraje*

V oblasti kriminality patří Zlínský kraj k nejméně zatíženým krajům a tím se řadí na poslední místo v pořadí zatíženosti jednotlivých regionů republiky. Za poslední léta docházelo k mírnému poklesu celkové kriminality. Meziroční nárůst kriminality v roce 2007 byl způsoben novelizací trestního zákona. Mezi problémové oblasti můžeme považovat dopravní uzly s vysokou migrací osob, velká nákupní centra, sídliště, městské lokality s vyšším počtem barů, diskoték, heren a místa, ve kterých žije větší počet společensky nepřizpůsobivých občanů. Jednou z hlavních příčin kriminality lze považovat nezaměstnanost, nevhodné bytové podmínky, sociální vyloučení a rodinné problémy. Skladba obyvatelstva je významná jak z hlediska struktury pachatelů, tak obětí. Například ženy seniorky se v posledních letech stále častěji stávají obětí trestné činnosti. Mezi pachatelí všech trestných činů převládá věkové rozhraní 20 – 30 let, na druhém místě jsou pachatelé od 30 – 40 let. Mezi rizikovou skupinou potencionálních pachatelů patří děti a mládež, kteří tráví volný čas neorganizovaným způsobem.

Městská policie Zlín

K hlavním cílům městské policie Zlín patří dohled na dodržování veřejného pořádku, přispívá také k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, dohlíží na občanské soužití, odhalování přestupků a jiných deliktů, odehrávajících se na území města. Náplní je také prevence kriminality ve městě. Strážníci se často setkávají s protiprávním jednáním na úseku dopravy, počet těchto přestupků má klesající hodnotu, avšak nenastala změna k lepšímu u protiprávního jednání souvisejícího s alkoholem. Jedním z hlavních problémů je požívání alkoholu nezletilých.

Graf 3 Přestupky nejvíce zatěžující město v roce 2011[13], upravila Filová 2018

3.2.3 Sociodemografická analýza

V období ekonomické recese až deprese došlo ke zvýšení nezaměstnanosti ve Zlíně, jelikož podniky hledaly úsporná opatření, a to vedlo ke snížení počtu zaměstnanců. Po určitém ustálení výroby podniky nabraly určitý počet pracovníků zpět, ale jejich počet nedosáhl původních čísel. Nezaměstnanost dopadá zejména na mladé lidi, kteří potom hledají cesty k sebeuplatňování, a to mnohdy nevhodně např. trestnou činností. Ve Zlíně je dlouhodobě nižší průměrná mzda oproti národnímu průměru. Ta se pohybuje mezi hranicí 85- 88%. To má za následek, že obyvatelé méně nakupují. Navíc je ve Zlíně draho v porovnání s okolními městy.

Tabulka 3 Míra nezaměstnanosti pro období říjen, listopad, prosinec 2011 [13], upravila Filová 2018

Míra nezaměstnanosti	7,14	7,29	7,85
Míra nezaměstnanosti ženy	8,75	8,84	9,22
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	12,1	12,0	12,6

3.2.4 Institucionální analýza

Do této analýzy jsou nejvíce zařazeny organizace, podílející se na řešení problematiky prevalence kriminality ve městě.

Státní organizace

Úřad práce ve Zlíně

- stará se o celkovou působnost v oblasti nezaměstnanosti včetně poradenství, evidenci nezaměstnaných, výplaty podpory v nezaměstnanosti, podpora rekvalifikace, aktivní politika zaměstnanosti, výplata dávek státní sociální podpory, povolování zaměstnávání cizinců a jiné.

Pedagogicko – psychologická poradna

- jedná se o zařízení, které se věnuje problematice poruch učení, školní zralosti a profesní orientaci. Zajišťuje také vzdělávání učitelů.

Probační a mediální služba ČR

- zajišťuje alternativní způsoby řešení trestné činnosti pro oběti a pachatele. Upřednostňuje právo vyjednávání a zohledňuje zájmy všech stran trestního řízení v souladu se zákonem.

Intervenční centrum – pomoc obětem trestných činů

- toto centrum pomáhá obětem trestných činů a obětem domácího násilí.

Středisko výchovné péče – Domek

- jedná se o detašované pracoviště Dětského výchovného a diagnostického ústavu Brno,
- je zřizováno státem a poskytuje preventivní a výchovnou péči dětem s rizikem poruch chování,
- nabízí pomoc obětem trestné činnosti a šikany.

Odbor sociálních věcí Magistrátu města Zlína

- zajišťuje dávky pomoci v hmotné nouzi,
- obstarává dávku sociální péče pro rodinu s dětmi,
- stará se o občany se zdravotním postižením,

- zajišťuje sociálně právní agendu dětí a mládeže,
- nabízí poradenství v sociální oblasti,
- řídí kluby seniorů, jídelny pro seniory, střediska pro občany se zdravotním postižením.

Nestátní organizace

Selesiánský klub mládeže

- nachází se na největším Zlínském sídlišti – jižní Svahy,
- nabízí programy určené pro děti a mládež, ale také jejich rodiče,
- nabízí různé druhy kroužků.

Dům dětí a mládeže Astra

- nabízí dětem a mládeži velké množství kroužků s různým zaměřením,
- nabízí smysluplné využití volného času.

Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy

- zajišťuje sociálně – právní poradenství manželské, párové, rodinné a individuální,
- služby jsou stanoveny pro rodiny s dětmi, obětmi domácího násilí a lidem s psychickými poruchami.

Azylový dům pro matky s dětmi

- nabízí pomoc obětem domácího násilí,
- zajišťuje ubytování matkám a jejich dětem [13].

Mezi preventivní opatření ve Zlíně patří řada zařízení, které nabízejí volnočasové aktivity, jak pro děti i mládež. Instituce jsou směřovány do města, ale také na největší sídliště Jižní Svahy. Nedostatek těchto zařízení má okrajová část Zlína, což jsou Malenovice, které disponují dvěma základními školami, kde by bylo vhodné takové zařízení zřídit.

3.3 Koncepce prevence kriminality ve městě Brně na léta 2013-2016

Městský program prevence kriminality v Brně

Koncepce prevence kriminality ve městě byla navržena podle bezpečnostní analýzy města, skládající se z opakovaných sociologických šetření „Vnímání pocitu bezpečnosti občany

města Brna“, sociodemografických analýz, policejních rozborů týkajících se trestné činnosti a přestupků.

Hlavní cílem preventivní politiky města Brna je přispět k přiblížení se ideálu bezpečného města tzn. takového města, kde se nikdo necítím být ohrožen na životě, zdraví a na majetku.

Cílové skupiny

- rizikové skupiny občanů, tzn. možní pachatelé a potencionální oběti trestné činnosti,
- oběti trestné činnosti včetně domácího násilí,
- děti a mládež,
- pachatelé,
- etnické menšiny.

3.3.1 Koncepce prevence kriminality v Brně

Činnost Městské rady pro prevenci kriminality v tomto městě je propojena s činností komisi Rady města Brna a Sněmu starostů a jiné subjekty, které se podílejí na činnosti Městské rady pro prevenci kriminality.

Technická opatření

Dochází k podpoře projektů situační prevence. Patří zde také podpora činnosti poradenských místností Městské policie Brno, do kterého je zahrnuto také mobilní preventivní pracoviště a také Policie ČR.

Dále se jedná o podporu projektů: Zóny vzájemné pomoci a Bezpečná lokalita – bezpečné bydlení.

Informování

Do budoucnosti by měla být zachována podpora projektů, které jsou zaměřeny na oblast informování obyvatel o možnostech obrany a ochrany před trestním jednáním a podpora návrhů na zvyšování osobní zodpovědnosti obyvatel za vlastní bezpečí.

Vzdělávání

Zde můžeme zahrnout podporu vzdělávání manažerů prevence kriminality na národním a mezinárodním stupni. Dále se jedná o podporu projektů, které se zabývají zvyšováním právního vědomí, právní odpovědnosti a různorodých vzdělávacích projektů.

Začleňování policie do preventivních aktivit

Úzká kooperace Koordinačního centra prevence v Brně s Odborem prevence Městské policie Brno a s analogickými složkami PČR.

Hodnocení efektivity a výzkumná činnost

Pravidelně v tříletém intervalu se provádí sociologický průzkum s názvem Vnímání pocitu bezpečnosti občany města Brna, který přináší klíčové informace o stanovisku veřejnosti a o problémech, jenž je nutné na ně okamžitě reagovat.

Dle návodu Krajského úřadu Jihomoravského kraje, Odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra ČR a Republikového výboru pro prevenci kriminality pokaždé Koordinační středisko prevence v Brně přichystá a uskuteční jednotné a nařízené zhodnocení a vyúčtování každého roku Městského programu prevence kriminality.

3.3.2 Akční plán

Akční plán v sobě zahrnuje krátkodobé úkoly, styl jejich plnění, ustanovení odpovědnosti a finanční zabezpečení.

Celková bezpečnostní analýza města má tři hlavní zdroje:

- policejní analýzy a statistiky nápadu trestné činnosti a přestupkovosti,
- sociodemografické analýzy,
- z periodicky se opakujícího šetření s názvem Vnímání pocitu bezpečnosti občany města Brna.

Klíčové úkoly prevence kriminality pro léta 2013-2016 jsou:

- činnost s rizikovou a delikventní mládeží,
- řešení interetnické problematiky,
- řešení problematiky dopravněbezpečnostního komplexu a také řešení problematiky krádeží a vykrádání automobilů,

- prevence viktimností a informace k prevenci,
- být nápomocen lidem v těžkých životních situacích např. bezdomovectví, domácí násilí,
- zabývat se drogovou problematikou.

Krátkodobé úlohy

- a) dotace projektů, zabývající se v oblasti sekundární sociální prevence rizikovými skupinami dětí a mládeže bez ohledu na barvu pleti (smysluplné využívání volného času)
- b) podpora církevních sdružení, romských organizací, směřující k eliminaci sociálně-patologických jevův romském etniku
- c) dotace projektům v odvětví situační prevence, které směřují k znesnadnění páchaní majetkové trestné činnosti (kapesní krádeže)
- d) subvence projektů Městské policie Brno jako je Senior akademie, podpora programu Bílého kruhu bezpečí,
- e) výpomoc projektům na zabezpečení činnosti informačních místností PČR a Městské policie včetně autobusu MOBIDIK a jeho schopného provozu
- f) dotace jednotlivých projektů Preventivně – informační skupiny PČR, Odboru prevence Městské policie Brno, které jsou cíleny na rizikové skupiny dětí a mládeže a také na zvyšování právního vědomí, ale také právní odpovědnosti dětí a mládeže,
- g) podpora programů městských částí, které se snaží eliminovat vandalismus, sprejerství.

Dlouhodobé řešení odvětví prevence kriminality na úrovni města Brna

Od roku 1995 v Brně nepřetržitě pracuje Koordinační centrum prevence kriminality a od roku 2009 funguje pod názvem Koordinační centrum prevence. Taktéž od roku 1995 pracuje Městská rada pro prevenci kriminality. Na uskutečnění programů prevence kriminality od roku 1998 přispívá město ze svého rozpočtu. Uplynulé roky byly pro prevenci kriminality úspěšné, tudíž není nutné vytvářet zcela nové koncepční materiály. Pro úspěšnou realizaci Městského programu prevence kriminality ve městě je podpora činnosti manažerů prevence kriminality základní podmínkou, neboť jsou nejdůležitějšími osobami koordinace

preventivních činností. Bez této podpory by nebylo možné zajistit hodnotný program prevence kriminality.

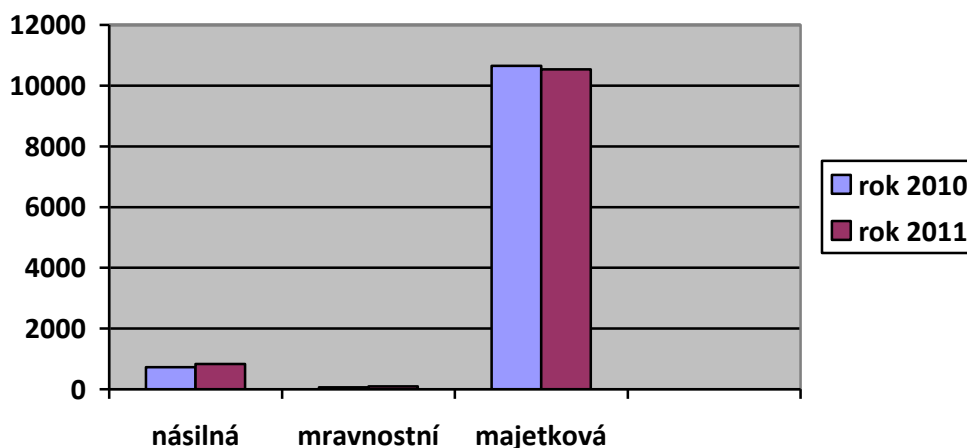
3.3.3 Bezpečnostní analýza

Městská policie Brno spolu s Městským ředitelstvím policie Jihomoravského kraje vydává na požadavek Koordinačního centra prevence a Zastupitelství města Brna zprávu o bezpečnostní situaci ve městě a zprávu o konání Městské policie.

Tabulka 4 Přehled věkové hranice pachatelů a počet trestných činů [14], upravila Filová 2018

Rok	Věk 0-14 let	15-17 let	18 a více let
2010	54	180	4326
2011	76	173	4166

Graf 4 Kriminalita - zločiny a přečiny ve městě Brně [14], upravila Filová 2018

3.3.4 Sociodemografická analýza

Jako je tomu u všech velkých měst, tak i město Brno se potýká se sociálně vyloučenými lokalitami. Vyloučené lokality jsou soustředovány do městských částí Brno – střed, Brno – sever a přesahují až na území městských částí Brno – Židenice, Brno – Maloměřice a Obřany. V některých městských částech se vyloučené lokality téměř nevyskytují, jedná se hlavně o panelové sídliště.

Charakteristika sociálně vyloučených lokalit

Nejvíce ohroženou skupinou sociálním vyloučením jsou Romové, kde se sociální vyloučení projevuje zejména:

- ztíženým přístupem k legálnímu zaměstnání, závislostí na sociálních dávkách a s tím spojenou chudobu z materiálního hlediska
- rizikovým životním stylem, špatnými hygienickými podmínkami
- uzavřeným ekonomickým systémem, který se projevuje častým zastavováním majetku (finanční půjčky s vysokým úrokem)
- přítomností sociálně – patologických jevů (alkohol, drogy a gamblerství) a kriminality
- nízkou sociokulturní kompetencí a jazykovou bariérou

Nezaměstnanost

Nezaměstnanost Romské populace je až 90%. Většina obyvatel je závislá na sociálních dávkách, jen několik Romů je trvale zaměstnáno a několik jich pracuje příležitostně. V letním období pracuje více než polovina mužů, jedná se zejména o výkopové a pomocné práce, které jsou tzv. „na černo“. Jiní obyvatelé se přivydělávají sběrem železného šrotu. Pro Romské uchazeče dostupnost pracovních příležitostí je velmi omezená, z důvodů neodpovídající kvalifikaci. Většina má základní vzdělání, jen někteří jednotlivci mají střední odborné vzdělání.

Dle statistických údajů z roku 2008 je počet Romů žijících v Brně 15 -17 tisíc, což je asi 4% z celkového počtu asi 400 tisíc obyvatel Brna.

Počet Romů, kteří žijí v podmínkách sociálního vyloučení je asi 7-8 tisíc, což jsou necelá 2 % z celkového počtu obyvatel Brna, ale prakticky 45% podíl romského obyvatelstva.

3.3.5 Institucionální analýza

Město Brno spolupracuje ve sféře prevence kriminality s řadou orgánů a organizací. Od roku 1996 je postupně vytvářen, doplňován a rozšiřován okruh spolupracujících institucí.

Mezi tyto instituce patří:

Městská rada pro prevenci kriminality

- poradní orgán Rady města Brna.

Magistrát města Brna

Odbor sociální péče

- Koordinační centrum prevence např. koordinátor prevence kriminality,
- oddělení koncepce a příprava služeb např. romská poradkyně,
- oddělení sociálně -právní ochrany dětí,
- oddělení sociální prevence a pomoci,

Odbor Zdraví

- řeší problematiku domácího násilí,
- zabývá se rodinnou politikou,

Odbor životního prostředí

- spolupráce s nízkoprahovým zařízením v Zoo Brno.

Krajský úřad Jihomoravského kraje

- koordinátor prevence kriminality
- koordinátor zabývající se drogovou problematikou
- zařízení volnočasových aktivit

Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje

- preventivně – informační oddělení, vykonávající prevenci kriminality a uskutečňuje projekty prevence kriminality

Městská policie Brno

- odbor prevence, vykonávající prevenci kriminality a realizuje projekty prevence kriminality

Probační a medializační služba, středisko Brno

Vazební věznice Brno

Občanská a jiná sdružení

- Sdružení pěstounských rodin
- Armáda spásy
- Bílý kruh bezpečí
- Nejsi sám
- Společenství Romů na Moravě
- Salesiánské středisko mládeže aj.

Azylové domy, Domy na půlcesty, Kontaktní centra, Krizová pomoc, Nízkoprahová zařízení, Pedagogicko – psychologické poradny [14].

Největším problémem v Brně je s komunitou Romů a jejich nezaměstnaností, jelikož nedisponují potřebným vzděláním. A jako další problém, který se odvíjí od nezaměstnanosti je vysoká kriminalita.

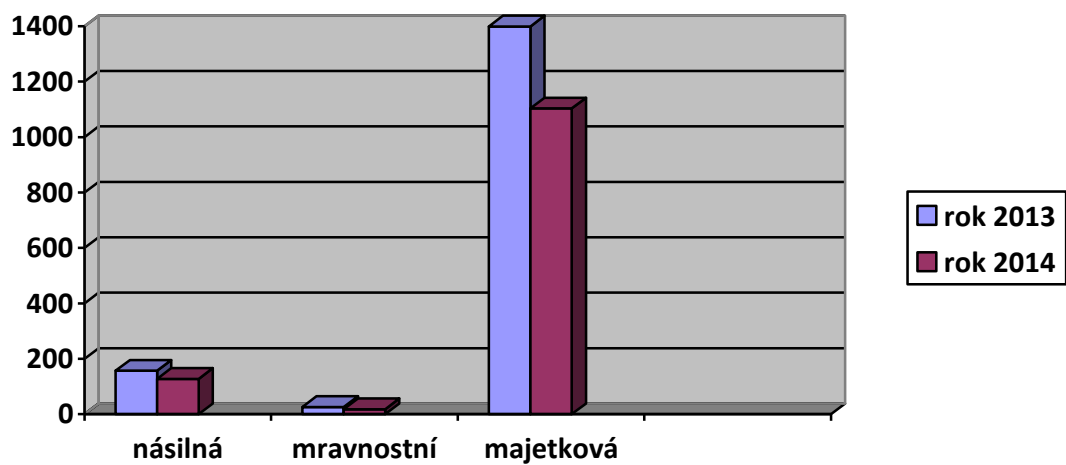
3.4 Koncepce prevence kriminality města Břeclav na období 2015-2018

Z důvodů možné žádosti o dotaci Městského úřadu v Břeclavi byla dle doporučení k tvorbě koncepcí prevence kriminality měst na období 2015 – 2018 vytvořena analýza kriminality.

3.4.1 Analýza kriminality

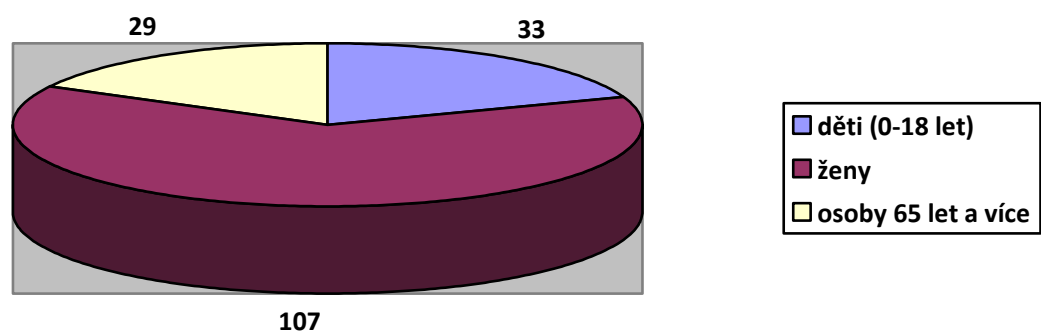
Město Břeclav se nachází v blízkosti dvou státních hranic, jedná se o hranice s Rakouskem a Slovenskem. Je zde významný železniční uzel a tudíž se zde vyskytuje větší počet osob, což má za následek větší nápad trestné činnosti. Tomuto přispívá i dálnice D 2, která se vyskytuje v blízkosti města Břeclav. Kriminality se ve velké míře dopouštějí také nezletilí a mladiství, kde velký vliv mají i Romové.

Graf 5 Kriminalita- zločiny a přečiny ve městě Břeclavi [15], upravila Filová 2018

Za období 2013 byly nejvíce oběťmi ženy, což ukazuje následující graf.

Graf 6 Oběti trestných činů [15], upravila Filová 2018

3.4.2 Sociálně demografická analýza

Za posledních pět let byla velikost populace obyvatel v Břeclavi relativně vyrovnaná. Město potvrzuje obecnou tendenci pohybu populace v ČR.

Sociálně vyloučená lokalita

Obyvatelé, kteří žijí v lokalitách jako je Riegrova ulice, Krátká ulice a ulice na Zahrádkách v Břeclavi si neustále stěžovali na neúnosné situace. Bydlení zde znepříjemňovali nepří-

způsobivý obyvatelé svým hlukem, krádežemi, nepořádkem apod. Proto zde byly prováděny jak denní tak i noční kontroly Městskou policií a PČR.

Bytové domy jsou majetkem města Břeclav. Již v minulých letech došlo ke stavu, kdy v domech začali převážně bydlet nájemníci, jenž s nimi byly řešeny problémy sociální, pořádkové nebo ekonomické. V domech i v jejich okolí je zvýšená kriminalita, dochází k narušování veřejného pořádku a občanského soužití. Ve společných prostorách domu dochází k nelegálnímu užívání návykových látek, napadání osob, poškozování zařízení domu a pohybu podnapilých osob. V současnosti nemají dané ulice žádný ucelený systém zabezpečení.

Cílová skupina

Jsou lidé, jejichž sociální vyloučení je rozmanité. Společným rysem pro tyto lidi mohou být sociální problémy, které se objevují většinou v těchto sférách:

- a) problémy se závislostí
- b) špatné bytové zázemí
- c) narušené vazby na trh práce
- d) nefungující rodinné vazby

V již zmiňované lokalitě (ulice Riegrova, Krátká a na Zahrádkách) tvoří převládající většinu obyvatel Romové, u kterých se vyskytuje chudoba, nezaměstnanost, zadluženost apod.

3.4.3 Institucionální analýza

Město Břeclav podporuje řadu činností, které souvisejí s prevencí kriminality. Mezi činnostmi můžeme zahrnout práci sociálních asistentů, kteří působí v oblasti romské problematiky. Protidrogový koordinátoři, kteří se starají o klienty všech věkových kategorií v součinnosti s neziskovou organizací.

Spolupráce s dalšími institucemi:

Ústav sociální péče – sloužící pro obyvatele města.

Věznice- návštěva mladistvých co 3 měsíce.

Pedagogicko – psychologická poradna, azylové domy, komunitní centra apod.

Nízkoprahová centra streetwork – působí pod neziskovou organizací Charita Břeclav.

IQ Roma servis – jenž zajišťuje terénní sociální služby a volnočasové aktivity pro děti.

Sportovní aktivity např.:

Slovácký veslařský klub, TJ Sokol Břeclav, Plavecká škola Delfin, Jezdecký klub Poštorná.

Probační a mediační služba

Tato služba byla zřízena zákonem č. 257/2000 a středisko v Břeclavi zahájilo svou činnost začátkem února 2001. Probační a mediační služba u mladistvých pachatelů realizuje dohled většinou do 18 let věku. U dospělých pachatelů je maximální doba dohledu až 7 let. U pachatelů nejzávažnějších trestných činů podmíněně propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody určují nejdelší zkušební dobu soudy. Novým typem trestu je od roku 2010 “trest domácího vězení“.

Společným znakem dospělých pachatelů je nedostatečné vzdělání. Zejména u dospělých pachatelů propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody je velkým problémem získat zaměstnání. Platí to u lidí, kteří ve výkonu trestu získávají pracovní návyky a po několika měsíčním beznadějném hledání zaměstnání tyto návyky ztrácejí a zvyšuje se riziko páchaní další trestné činnosti z důvodů nedostatku financí. Jako další problém je závislost na alkoholu nebo drogách, které jsou často také spouštěčem trestné činnosti. U mladších pachatelů problémy s návykovými látkami mohou být z důvodu špatného rodinného zázemí.

Navrhovaná opatření

- rozšíření práce s rodiči mladistvých pachatelů, směřování k jejich péči a vedení k zodpovědnosti
- podpora nízkoprahových zařízení pro děti a mladistvé, vytvoření probačních programů pro mladistvé pachatele
- rozšířit možnosti bydlení pro osoby propuštěné z výkonu trestu spolu s výchovným programem směřovaným na povinnosti

Město Břeclav se potýká s vyšší kriminalitou z důvodů dvou hraničních přechodů, významného železničního uzlu a také dálnice D2, což umožňuje rychlý přesun pachatelů trestných činů [15].

3.5 Koncepce prevence kriminality města Příbram na léta 2012-2015

Od roku 2007 se město Příbram věnuje systematicky problematice prevence kriminality, kdy byla také poprvé ustanovena Pracovní skupina prevence kriminality. V roce 2007 bylo město vyhodnoceno v žebříčku kriminality mezi městy s více jak 25 tisíci obyvateli na prvním místě. Pracovní skupina prevence kriminality každý rok vypracovává Městský program prevence kriminality a víceleté Koncepce prevence kriminality města.

Přehled priorit:

- snižování trestné činnosti a zvyšování subjektivního pocitu bezpečí občanů města.
- Dlouhodobá celková práce s dětmi a mladistvými.
- Preventivně – informační činnost a základní poradenství pro občany v těžké životní situaci.

3.5.1 Bezpečnostní analýza

V roce 2015 bylo celkem 511 evidovaných trestných činů, což je od roku 2007 nejlepší období z hlediska kriminality na území města. Objasněnost trestných činů je 28,38% a jedná se také o nejlepší výsledek od roku 2007.

Tabulka 5 Vývoj celkové kriminality za léta 2007-2015 [16], upravila Filová 2018

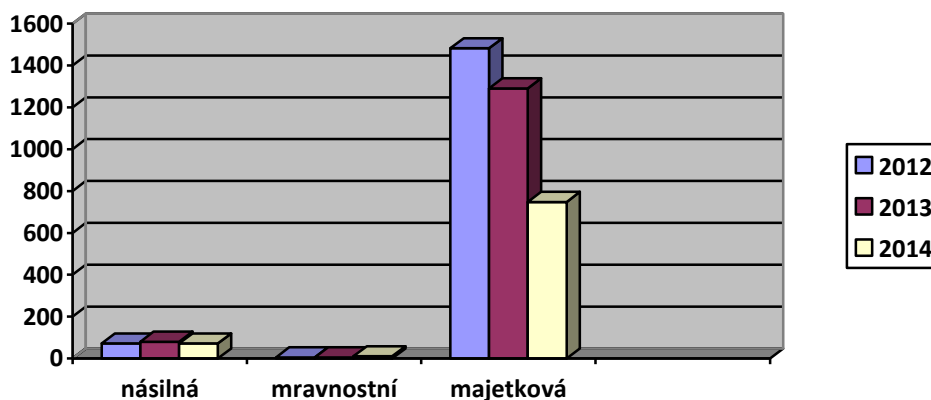
rok 2007	1095
rok 2008	948
rok 2009	919
rok 2010	644
rok 2011	643
rok 2012	804
rok 2013	807
rok 2014	513
rok 2015	511

Majetková trestná činnost

Majetková trestná činnost činí dlouhodobě největší část z celkové zjištěné kriminality evidované na území města. Za rok 2015 to bylo 304 případů, z celkové kriminality 511 trestných činů. Více než polovinu z celkové kriminality představují krádeže, což je 59,49%. Pokud se jedná o škodu zapříčiněnou majetkovými trestnými činy, tak ta dosahuje výše

8 710 000 Kč a je nejnižší zjištěná od roku 2007 a to i s ohledem na růst cen zboží a služeb.

Graf 7 Přečiny a zločiny ve městě Příbram [16], upravila Filová 2018

3.5.1.1 Vyhodnocení výzkumu veřejného mínění za rok 2013

Krajské ředitelství PČR ČR na území Středočeského kraje provedlo v roce 2013 výzkum veřejného mínění, kde bylo osloveno kolem dvou tisíc respondentů různých věkových kategorií, pohlaví a sociálních skupin. V Příbrami bylo tázáno 180 respondentů. Cílem výzkumu bylo zhodnotit spokojenost obyvatel. Otázky byly zaměřeny do sféry bezpečnosti v místě bydliště a vyhodnocení práce policie. Spokojenost s PČR a její prací ve Středočeském kraji dle výsledků výzkumu za rok 2013 byla na vysoké úrovni. Ve městě Příbram bylo spokojeno 90% dotázaných obyvatel. 78,9% respondentů odpovědělo, že se v Příbrami cítí bezpečně. Co se týká informovanosti, tak 23,1% obyvatel již zmíněného města odpovědělo, že policie je dostatečně informuje o své činnosti a 42,3% odpovědělo spíše „ano“.

3.5.2 Sociálně demografická analýza

V Příbrami se za posledních 5 let více obyvatelé odstěhovali, než přistěhovali. Lidé se stěhují z města do jeho zázemí, čili do okolních obcí.

Ve městě Příbrami je v porovnání s celorepublikovým průměrem vyšší počet osob se středoškolským vzděláním s maturitou, vyšší je i počet osob, kteří mají nadstavbové a vyšší odborné vzdělání. Méně osob je bez vzdělání, se základním vzděláním a středním vzděláním bez maturity. Podíl osob s vysokoškolským vzděláním je na úrovni průměru ČR. Vzdělanost obyvatel v Příbrami je v porovnání s ČR nadprůměrná.

Nezaměstnanost

V roce 2009 v Příbrami došlo k velkému nárůstu nezaměstnanosti vlivem ekonomické recese. Mírný pokles nastal během roku 2010 a na počátku roku 2011 nezaměstnanost dosáhla svého maxima, kdy byla překročena hranice 12%. Na konci roku 2013 byla míra nezaměstnanosti ve městě cca 9,5 %, zatímco v ČR byla 8,2%. Vysokou nezaměstnanost v Příbrami záporně nevnímají jen uchazeči o zaměstnání, ale také většina obyvatel tohoto města. Úřad práce v Příbrami evidoval na konci roku 2014 celkem 7002 uchazečů o zaměstnání. S nezaměstnaností také úzce souvisí vyplacení sociálních dávek např. dávky hmotné nouze, příspěvek na živobytí, příspěvek na bydlení apod.

Sociálně vyloučené lokality

Ve městě Příbrami mezi sociálně vyloučené lokality a sociálním vyloučením ohrožených osob patří zejména ubytovny, ve většině vlastněné soukromou firmou. Převážná část obyvatel žijících v těchto lokalitách patří mezi obyvatele s nízkými příjmy, a proto nemají dostatek příležitostí k bydlení ve městě. Tyto sociální lokality nelze ztotožňovat s lokalitami romskými. Dle vyjádření PČR Příbram tyto oblasti nepředstavují z hlediska páchané trestné činnosti problém. Policie zvýšila počet hlídek poblíž ubytoven především v lokalitě Pod Čertovým Pahorkem, které mají ve městě nejhorší pověst. Přestože dané lokality nevykazují problémy s trestnou činností, s některými se však pojí špatná pověst a tudíž se odráží na nízkém vnitřním pocitu bezpečí jejich obyvatel a obyvatel bydlících v blízkosti.

3.5.3 Institucionální analýza

Město Příbram spolupracuje s celou řadou institucí, které se podílejí na různých aktivitách v daném městě.

Mezi tyto instituce patří:

Městský úřad Příbram – Odbor sociálních věcí a zdravotnictví tvoří oddělení sociálně - právní ochrany dětí, oddělení sociální péče a zdravotnictví. Od dubna roku 2015 vzniklo oddělení sociální prevence a kurately.

Oddělení sociální péče a zdravotnictví – se v současnosti věnuje výhradně pečovatelské službě, kterou zajišťuje město. Chybí zde sociální terénní pracovník, který by v rámci každodenní komunikace s cílovou skupinou poskytoval informace např. o legislativních změnách.

Oddělení sociální prevence a kurately- zde pracují kurátoři pro děti a mládež, jenž plní úlohy orgánu sociálně- právní ochrany dětí se zaměřením např. na obtížně vychovatelné děti. Nově zde je také kurátor pro dospělé, který se v rámci své terénní práce zaměřuje na osoby, jenž se vyskytly v tíživých sociálních podmínkách. Jedná se např. o osoby propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody.

Dům dětí a mládeže

Dětský domov Pepa

Centrum sociálních a zdravotních služeb města Příbram – pod toto centrum spadá Pečovatelská služba, Azylové domy pro matky s dětmi, Dětské skupiny a rehabilitační stacionář, sociální poradna se zaměřením na řešení předluženosti a právní služby.

Ve městě schází zařízení pro bezdomovce, problémy jsou také s umístováním chronicky nemocných a ležících pacientů, psychiatricky nemocných pacientů a pacientů s nevyléčitelnou nemocí.

Neziskové organizace

Centrum Adiktologických Služeb Magdaléna – toto centrum poskytuje ucelený soubor zdravotních a sociálních služeb, který nabízí služby terénního i ambulantního charakteru. Všechny služby jsou poskytovány anonymně a zdarma. Centrum se věnuje např. školní šikaně, užívání drog nebo práci se závislými osobami.

NZDM Bedna – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež od 11 – 20 let. Nabízí bezpečné prostředí, kde mohou smysluplně trávit volný čas. Služba je zdarma a platí zde přísná pravidla, která zakazují užívání alkoholu, drog, násilí a vulgarity.

Farní charita Příbram – se zaměřuje především na pomoc seniorům, postiženým a částečně i osobám bez domova.

Intervenční centrum ProFem – poradna nabízí odborné sociálně- právní poradenství, které je zaměřené na osoby ohrožené nebo postižené domácím násilím a ženám postiženým jakoukoliv formou násilí.

Probační a mediační služba ČR, středisko Příbram

Věznice Příbram [16].

Obrázek 2 Věznice Příbram [17]

Docela velkým problémem je ve městě Příbram chybějící zařízení pro lidi bez domova, jelikož jich neustále přibývá a přibývat bude, protože nemovitosti narůstají na ceně a ubytovny jsou mnohdy plné.

Dílčí závěr

Kapitola se zabývá Koncepty prevence kriminality ve vybraných městech. Každé z vybraných měst se potýká s určitým problémem, který je zapotřebí řešit. Koncepty byly vypracovány na základě poznatků z předešlých let a také z výzkumů veřejného mínění. Dále je zde nutná úzká spolupráce krajů respektive měst s ministerstvy ČR pro získávání dotací pro vybrané programy.

4 KOMPARACE A VYHODNOCENÍ PŘÍNOSŮ PROGRAMŮ PREVENCE KRIMINALITY

Kapitola popisuje srovnání a vyhodnocení přínosů programů prevence kriminality ve vybraných městech. Zhodnocuje analýzy kriminality, sociální analýzy a institucionální analýzy.

4.1 Město Kolín

Město Kolín se v minulých letech spolu s programy sociální prevence zaměřilo na snížení kriminality. To mělo za následek, že ve sledovaných letech 2012-2015 došlo k poklesu kriminality. V roce 2015 došlo ke snížení trestné činnosti o 37% oproti roku 2014. Nejčastěji se jedná o kriminalitu majetkovou, mezi níž patří např. vloupání do automobilů.

Tabulka 6 Srovnání míry kriminality a nezaměstnanosti v Kolíně [11], upravila
Filová 2018

rok	míra kriminality	míra nezaměstnanosti
2012	1497	5033
2013	1737	6231
2014	1317	5477
2015	829	4860

Tabulka 7 Struktura kriminality v Kolíně [11]

rok	majetková	násilná	mravnostní
2012	885	84	18
2013	1197	90	10
2014	773	106	19
2015	399	49	11

Tabulka 8 Shrnutí Strategického plánu prevence kriminality ve městě Kolín [11], upravila Filová 2018

Strategický plán prevence kriminality	název programu	hlavní opatření	hlavní aktéři	hlavní problémy
2016-2019 Kolín	Bezpečný Kolín	Prevence sociálně patologických jevů	Pracovní skupina	krádeže
		Prevence bezpečnostních rizik	PČR	přestupky
		Komunikace s občany města	MP	ubytovny sociálně vyloučená lokalita

Nezaměstnanost v Kolíně v rámci středních Čech je nejvyšší. Úřad práce se v rámci programů aktivní politiky zaměstnanosti snaží zaměstnávat ohrožené skupiny nezaměstnaných v podobě veřejně prospěšných prací, anebo společensky účelných pracovních míst. Jsou však jedinci, kteří nejsou schopni vyhovět sníženým nárokům na pracovní činnost a zůstávají i nadále nezaměstnaní.

V Kolíně se nachází mnoho ubytoven, kde lidé žijí v nevyhovujících podmínkách. Lidé se na ubytovny přistěhovali v rámci „dávkové migrace“, kde až 40% obyvatel je trestně stíháno.

Sociálně vyloučená lokalita Zengrovka – kde vedení města rozhodlo zde umístit sociálně slabé rodiny, které mají problémy s nezaměstnaností, dluhy a exekucí. V dané lokalitě bylo od roku 2005 asi 90% etnických Romů. Zmíněná lokalita v současnosti z pohledu prevence kriminality nevykazuje výrazné odlišnosti od jiných domů ve městě.

Město nedisponuje azylovým domem a nízkoprahovým zařízením pro lidi bez domova.

Ve městě Kolín se vlivem Strategického plánu podařilo výrazně přispět ke snížení kriminality ve městě, což je podloženo prokazatelnými výsledky. Zde se podařilo Koncepti prevence kriminality naplnit.

4.2 Statutární město Zlín

Město Zlín se každoročně zapojuje do Programu prevence kriminality na místní úrovni-Partnerství. Z tohoto daného projektu získává finanční prostředky na projekty. Zlín také vkládá značnou část finančních prostředků do sociální prevence.

Zlín se potýká nejčastěji s majetkovou trestnou činností, vysokým počtem přestupků, násilnou trestnou činností a delikventního chování mladistvých. Zlínský kraj se řadí mezi kraje s nejnižší majetkovou kriminalitou.

Tabulka 9 Srovnání míry kriminality a nezaměstnanosti ve Zlíně [13], upravila Filová 2018

rok	míra kriminality	míra nezaměstnanosti
2010	1616	9694
2011	1537	8361

Tabulka 10 Struktura kriminality ve Zlíně [13], upravila Filová 2018

rok	majetková trestná činnost	krádeže vloupáním	násilná trestná činnost
2010	773	221	104
2011	804	230	105

Tabulka 11 Struktura přestupků ve Zlíně [13], upravila Filová

rok	přestupky proti majetku	přestupky proti občanskému soužití	přestupky proti veřejnému pořádku	přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a toxikománií
2010	968	694	139	189
2011	1028	608	404	269

Tabulka 12 Shrnutí koncepce prevence kriminality ve Zlíně [13], upravila Filová

Koncepce prevence kriminality	název programu	hlavní opatření	hlavní aktéři	hlavní problémy
2012-2015 Zlín	Partnerství	Sociální	PČR	majetková trestná činnost
		situační	MP	vysoký počet přestupků
		Vzdělávací a informační		násilná trestná činnost rizikové chování u dětí a mládeže

Ve Zlíně došlo ke zvýšení nezaměstnanosti kvůli ekonomické recesi až depresi, jelikož podniky hledali úsporná opatření. Nezaměstnanost dopadá zejména na mladé lidi, kteří hledají cesty k sebeuplatňování a to mnohdy nevhodnou trestnou činností. Ve Zlíně je dlouhodobě nižší průměrná mzda oproti národnímu průměru. To znamená, že lidé méně nakupují a navíc ve Zlíně je draho s porovnáním s okolními městy.

Ve městě Zlín se nenachází vyloučené lokality. Jedná se pouze o místa, kde se vyskytuje velký počet osob např. nákupní centra, autobusové a vlakové nádraží, nebo velké sídliště, kde se zdržují nepřizpůsobiví.

Město Zlín vkládá značnou část finančních prostředků na podporu nízkoprahových zařízení.

Ve Zlíně v hodnoceném období 2010-2011 se kriminalita zvýšila a vzrostl také počet přešupků. Jako pozitivní je poměrné snížení nezaměstnanosti, tudíž se zde podařilo Konceptci naplnit jen z části.

4.3 Město Brno

Hlavním cílem preventivní politiky města Brna je přispět k přiblížení se ideálu bezpečného města, tzn. takového města, kde se nikdo necítí být ohrožen na životě, zdraví nebo majetku.

Tabulka 13 Srovnání míry kriminality a nezaměstnanosti ve městě Brně [14], upravila Filová

rok	míra kriminality	míra nezaměstnanosti
2010	15454	19258
2011	15476	18835

Tabulka 14 Struktura kriminality v Brně [14], upravila Filová

rok	majetková	násilná	mravnostní
2010	10648	727	66
2011	10534	832	93

Tabulka 15 Shrnutí koncepce prevence kriminality v Brně [14], upravila Filová

Koncepce prevence kriminality	název programu	hlavní opatření	hlavní aktéři	hlavní problémy
2013-2016 Brno	Městský program prevence kriminality	sociální	pracovní skupina	nezaměstnanost Romů
		situační	PČR	kriminalita
		technické opatření	MP	sociálně vyloučené lokality
		vzdělávání a informování		dostupnost bydlení

Stejně jako v předešlých zmíněných městech, tak i město Brno se nejvíce potýká s kriminalitou majetkovou, ta ve sledovaných letech 2010-2011 nepatrně klesla. V Brně je i tak kriminalita docela vysoká, což může mít za následek i to, že se zde vyskytuje řada sociálně vyloučených lokalit, kde převážně žijí Romů a nepracují.

Nezaměstnanost Romů je až 90% a většina obyvatel je závislá na sociálních dávkách. Pro Romské uchazeče je dostupnost pracovních míst značně omezena, jelikož nedisponují potřebnou kvalifikací.

Sociálně vyloučené lokality- jako je tomu u velkých měst, tak i město Brno má několik sociálně vyloučených lokalit. V Brně žije cca 15-17 000 Romů, z nichž v podmínkách sociálního vyloučení žije 7- 8 000.

Koncepci prevence kriminality v Brně se nepodařilo v daném období naplnit, jelikož zde dochází ke zvyšování kriminality a nezaměstnanost klesla jen nepatrně. Problém je neustále s vyloučenými lokalitami a vysokou nezaměstnaností Romů.

4.4 Břeclav

Město Břeclav podporuje řadu činností, které se zaměřují na prevenci kriminality. Mezi důležitou činnost patří práce sociálních asistentů, kteří působí v oblasti romské problematiky.

Tabulka 16 Srovnání míry kriminality a nezaměstnanosti v Břeclavi [15], upravila Filová

rok	míra kriminality	míra nezaměstnanosti
2013	2451	14087
2014	2141	13933

Tabulka 17 Struktura kriminality v Břeclavi [15], upravila Filová

rok	majetková	násilná	mravnostní
2013	1399	157	26
2014	1103	128	18

Tabulka 18 Shrnutí koncepce prevence kriminality v Břeclavi [15], upravila Filová

Koncepce prevence kriminality	název programu	hlavní opatření	hlavní aktéři	hlavní problémy
2015-2018 Břeclav	Prevence kriminality	sociální	PČR	kriminalita
		situační	MP	vyložené lokality
			manažer prevence kriminality	velký pohyb osob

V Břeclavi se kriminality dopouštějí ve velké míře nezletilí, mladiství a Romové. Nejvíce dochází k páčání majetkové trestné činnosti a oběťmi se nejčastěji stávají ženy.

Bydlení v sociálně vyloučených lokalitách znepríjemňovali nepřizpůsobivý obyvatelé svým hlukem, krádežemi apod., proto zde policie zvýšila počet denních i nočních kontrol. V blízkém okolí sociálně vyloučených lokalit je zvýšená kriminalita, dochází zde k nelegálnímu užívání návykových látek. V těchto lokalitách žijí převážně Romové, kteří jsou nezaměstnaní, zadlužení.

Ve městě Břeclavi se podařilo naplnit Koncepci prevence kriminality. Dochází ke snižování kriminality a také nezaměstnanosti, což dokládají údaje v tabulkách výše.

4.5 Příbram

Od roku 2007 se město věnuje systematicky problematice prevence kriminality. Kriminalita v Příbrami je vysoká, v roce 2007 zaujímala první místo v žebříčku kriminality mezi městy s více jak 25 tisíci obyvateli.

Tabulka 19 Srovnání míry kriminality a nezaměstnanosti ve městě Příbram [18], upravila Filová

rok	míra kriminality	míra nezaměstnanosti
2012	1935	6348
2013	1718	6544

Tabulka 20 Struktura kriminality v Příbram [16], upravila Filová

rok	majetková	násilná	mravnostní
2012	1483	72	5
2013	1291	80	5

Tabulka 21 Shrnutí koncepce prevence kriminality města Příbram [16], upravila Filová

Koncepce prevence kriminality	název programu	hlavní opatření	hlavní aktéři	hlavní problémy
2012-2015 Příbram	Městský program prevence kriminality města Příbram	Situační prevence	PČR	kriminalita
		Volnočasové aktivity	MP	
		Preventivně-informační činnost		

V roce 2015 byla kriminality ve městě nejnižší za posledních 9 let. Nejvíce převažuje majetková trestná činnost, stejně jako je tomu u předešlých měst. V Příbrami s prací PČR bylo 90% obyvatel.

Město disponuje vzdělanými obyvateli, vyskytují se zde převážně obyvatelé s maturitním a vysokoškolským vzděláním. Nezaměstnanost prudce vzrostla v roce 2007 vlivem ekonomické recese. Na počátku roku 2011 dosáhla nezaměstnanost v Příbrami svého maxima, kdy atakovala hranici 12%.

Mezi vyloučené lokality patří ubytovny, ve kterých žijí obyvatelé s nízkými příjmy. Na základě vyjádření PČR Příbram tyto lokality nepředstavují z hlediska páchané trestné činnosti problém.

Problémem v Příbrami je kriminalita, která se díky Koncepci prevence kriminality daří snižovat.

Tabulka 22 Srovnávací tabulka

Město	Časové období	Název programu	Hlavní opatření	Hlavní aktéři	Hlavní problémy
Kolín	2016-2019	Bezpečný Kolín	prevence sociálně patologických jevů prevence bezpečnostních rizik komunikace s občany	Pracovní skupina PČR MP	krádeže přestupky ubytovny sociálně vyloučená lokalita
Zlín	2012-2015	Partnerství	sociální situační vzdělávací a informační	PČR MP	Majetková trestná činnost Vysoký počet přestupků Násilná trestná činnost Rizikové chování u dětí a mládeže
Brno	2013-2016	Městský program prevence kriminality	sociální situační technické opatření vzdělávání a informování	Pracovní skupina PČR MP	nezaměstnanost Romů kriminalita sociálně vyloučené lokality dostupnost bydlení
Břeclav	2015-2018	Prevence kriminality	sociální situační	PČR MP manažer prevence kriminality	kriminalita vyloučené lokality velký pohyb osob
Příbram	2012-2015	Městský program prevence kriminality města Příbram	situační prevence volnočasové aktivity preventivně – informační činnost	PČR MP	kriminalita

Vyhodnocení výsledků

Nejnižší kriminalita je ve Zlínském kraji, nejvyšší je ve městě Brně. Nezaměstnanost z pohledu Romske populace je nejvyšší v Brně, kde až 90% Romů nepracuje. Problémy s nezaměstnaností měly respektive všechny města v důsledku ekonomické recese.

Sociálně vyloučené lokality se nacházejí ve všech zmiňovaných městech kromě Zlína, kde se terénní sociální pracovníci snaží na základě preventivních programů snížit páchaní trestné činnosti.

Dílčí závěr

Tabulka 23 Názorná komparace výsledků

město	rok	Míra kriminality	Míra nezaměstnanosti	Struktura kriminality
Kolín	2014	1737	5477	Majetková Mravnostní násilná
Zlín	2011	1537	8361	Majetková Krádeže vloupáním násilná
Brno	2011	15476	18835	Majetková násilná mravnostní
Břeclav	2014	2141	13933	Majetková násilná mravnostní
Příbram	2013	1718	6544	Majetková násilná mravnostní

Tato kapitola se zabývá komparací a vyhodnocením programů prevence kriminality. Každé z uvedených měst má za cíl, aby docházelo ke snižování kriminality na území jejich města, k čemuž mají napomoci dané programy. V některých městech se to daří více a v některých méně, což může být ovlivněno velkým pohybem osob v daném městě, jako je tomu např. u Břeclavi. V některých městech se naplnit Koncepti podařilo jen zčásti, důvodem může být také skladba obyvatel jako je tomu u města Brna, kde je vysoká nezaměstnanost z důvodů velkého počtu Romů, u kterých je téměř 90% nezaměstnanost a tudíž dochází k páchaní trestné činnosti. Nejlépe se podařilo naplnit Koncepti prevence kriminality ve městě Ko-

lín, kde je to jasně podloženo výsledky. Jako nejefektivnější opatření jsou sociální, situační prevence, komunikačně – informační programy.

5 VLASTNÍ KONCEPCE PROGRAMU PREVENCE KRIMINALITY NA ÚROVNI MODELOVÉ OBCE

Cílem následující kapitoly je prezentace vlastní Koncepce programu prevence kriminality na úrovni modelové obce. Koncepce je zpracována na období 2017-2020.

Úvod

Hlavním cílem oblasti prevence kriminality je nereagovat na činy, které se již staly, ale těmto trestným činům předcházet. Do prevence kriminality patří všechna opatření, vedoucí ke snížení rizika výskytu trestných činů. Daná Koncepce se zaměřuje na kriminalitu obecnou, která občany ohrožuje. Cílem Strategie prevence kriminality je snižování míry a závažnosti trestné činnosti, jejich příčin a zvyšování pocitu bezpečí občanů. K tomu nám slouží programy obsažené ve Strategickém plánu.

5.1 Bezpečnostní analýza

Bezpečnostní analýza zahrnuje analýzu kriminality, sociální analýzu a institucionální analýzu.

5.1.1 Analýza kriminality

Nejvíce se na celkové kriminalitě podílí kriminalita majetková, která převládá ve skladbě trestných činů.

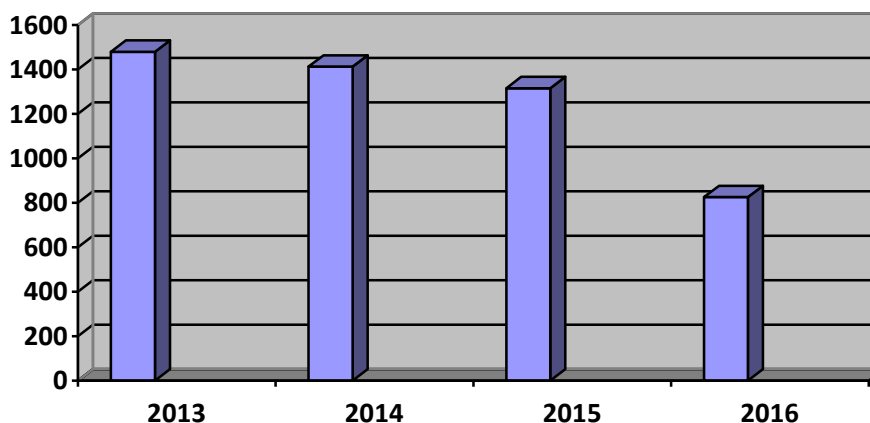
Jedná se zejména:

- vykrádání automobilů
- kapesní krádeže
- krádeže kol

Tabulka 24 Kriminalita (přečiny a zločiny) v modelové obci

rok	celkem	majetková	násilná	mravnostní
2013	1479	920	82	15
2014	1412	900	96	12
2015	1315	765	100	19
2016	825	689	87	11

Graf 8 Kriminalita v modelové obci

Tabulka 25 Pachatelé v modelové obci

rok	věk 0-14	15-17 let	18 a více	recidivisté
2013	2	14	540	155
2014	5	10	499	231
2015	7	15	501	279
2016	4	17	468	199

Tabulka 26 Oběti v modelové obci

rok	děti 0-18 let	ženy	osoby starší 65 let
2013	15	343	211
2014	13	387	187
2015	18	420	160
2016	25	289	112

5.1.2 Sociální analýza

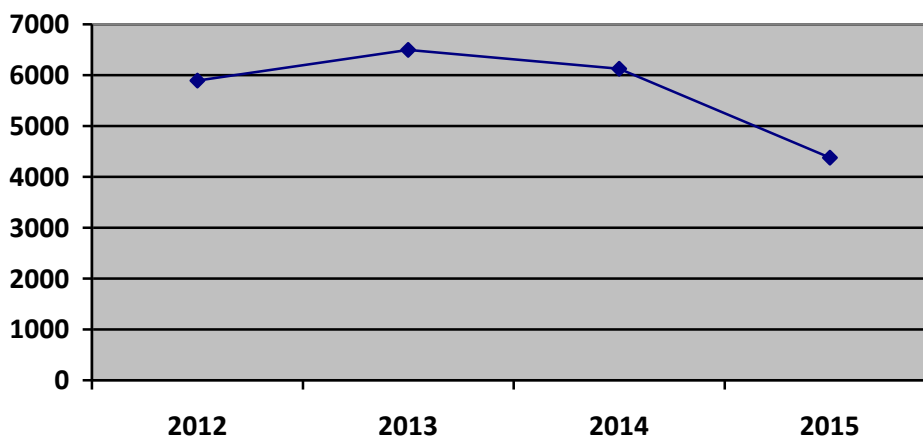
Sociální analýza se zabývá sociálními jevy, jenž mají kriminogenní charakter. Jedná se především o nezaměstnanost, výskyt sociálně vyloučených lokalit a ubytoven.

Nezaměstnanost

Od roku 2014 dochází k oživení ekonomiky, což má za následek neustále se zvyšující zaměstnanost. V současné době je téměř plná zaměstnanost a firmy mají problém sehnat zaměstnance. Lidé nemají zájem pracovat ve firmách, které nabízejí malou nebo minimální mzdu. Mnohdy chybí kvalifikovaní pracovníci a tak nezbyvá hledat zaměstnance v zahraničí.

V posledních letech se také Úřad práce díky programům aktivní politiky zaměstnanosti snaží zaměstnávat ohrožené skupiny lidí. Jedná se o dlouhodobě nezaměstnané, postižené a lidi nad 50 let, které zaměstnává formou Veřejně prospěšných prací nebo Společensky účelných pracovních míst. Ovšem najdou se i tací jedinci, kteří nejsou schopni splnit snížené nároky na pracovní činnost a zůstávají tedy stále nezaměstnaní.

Graf 9 Vývoj nezaměstnanosti v modelové obci za období 2012-2015

Ubytovny

Velkým problémem jsou z hlediska bezpečnostně sociálního ubytovny, ve kterých žijí lidé ne zrovna v dobrých hygienických podmínkách. Často na ubytovnách bydlí lidé, kteří jsou trestně stíháni nebo žijí v České republice nelegálně.

Tabulka 27 Přehled ubytovaných na ubytovnách v modelové obci

rok	ubytovna A	ubytovna B	ubytovna C
2014	47	38	54
2015	52	44	50

5.1.3 Institucionální analýza

U institucionální analýzy jsou vyjmenováni hlavní aktéři v oblasti prevence kriminality.

Městský úřad – Odbor sociálních věcí – sociální poradenství, pomoc při řešení složitých životních situacích, koordinační centrum prevence, oddělení sociálně právní ochrany dětí.

Odbor zdraví- referent pro problematiku domácího násilí, referent pro zdravotně postižené.

Policie ČR - hlavní náplní PČR je chránit bezpečnost obyvatel a majetku, dbát na veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti.

Městská policie – kontroluje dodržování obecně závazných vyhlášek, vykonává prevenci kriminality a podílí se na ochraně osob a majetku.

Pedagogicko – psychologická poradna- je zařízení, které se věnuje problematice poruch učení, školní zralosti nebo profesní orientaci.

Středisko výchovné péče - nabízí pomoc dětem a mladým lidem do 18 let, kteří jsou v nelehké životní situaci, rodičům a také učitelům.

Dům dětí a mládeže, Selesiánský klub, Azylové domy, Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, školy a školská zařízení.

Návrhy opatření

Jedná se o opatření, které se realizují dlouhodobě, ale i o operativní projekty, reagující na aktuálně vzniklou situaci.

- preventivní programy pro seniory,
- preventivní programy na základních školách,
- kurzy sebeobrany pro ženy,
- rozšíření městského dohledového kamerového systému,
- bezpečnostní stojany na kola,
- komunikace s občany.

Preventivní programy pro seniory

Obec podpoří preventivní programy pro seniory. Bude pořádána přednáška 8. 4. 2018 v 16:00 hodin v místní sokolovně, kde preventista kriminality z místního obvodního oddělení Vizovice bude pořádat přednášku s názvem“Bezpečný domov“, kde bude cílem, vysvětlit seniorům, jak postupovat, před nezvanými hosty. Na to bude navazovat druhá přednáška, která se bude konat 10. 5. 2018 v 17:00 hodin, kde psycholožka Mgr. Nožičková, bude učit seniory, jak odolat psychickému tlaku ze strany nezvaných hostů např. podomních prodejců, jako by opravářů apod.

Obec na tyto přednášky zdarma zapůjčí sál v místní sokolovně a je vyčleněna částka 5000 Kč na zaplacení přednášky Mgr. Nožičkové. Tyto přednášky jsou určeny pro obyvatele

starších 60 let a vstup je zdarma. Cílem těchto přednášek je, aby se senioři cítili bezpečně v obci a zvládli si poradit s nezvanými hosty a důrazně uměli říci "NE".

Preventivní programy pro základní školy

Obec spolupracuje již řadu let s městskou policií, která tyto přednášky pořádá. Obec disponuje dvěma základními školami, ve kterých jsou 1X ročně pořádány přednášky o preventivních programech. Tyto přednášky se týkají jak trestné činnosti mládeže, tak i drogové problematiky mladistvých. První přednáška se bude konat na základní škole Františka Bartoše a bude probíhat 12. 6. 2018 v 10:00 hodin a je určena pro žáky 7-9 tříd. Druhá přednáška se bude konat na 4. základní škole 14. 6. 2018 v 10:00 hodin a je určena pro žáky 7-9 tříd. Obec schválila částku 1000 Kč na občerstvení pro strážníky MP, kteří budou přednášku vykonávat.

Očekávaným přínosem těchto přednášek je naučit dospívající mládež, jak plnohodnotně a smysluplně využít volný čas a předejít tak páchání trestné činnosti.

Kurzy sebeobrany pro ženy

Obec již druhým rokem schválila rozpočet na Kurz sebeobrany pro ženy. Tohoto kurzu se mohou účastnit všechny ženy s trvalým pobytem v obci, věková hranice není stanovena. Kurz bude probíhat od září do prosince, každou středu od 18-19 hodin v místní sokolovně. Učitelem je pan Kušný, který vyučuje bojová umění již řadu let. Obec s panem Kušným má dobré zkušenosti, a proto se i v letošním roce pro velký zájem rozhodla opět navázat spoluprací. Orientační náklady na Kurz sebeobrany se pohybují cca 40 000 Kč, které obec schválila ze svého rozpočtu.

Od tohoto kurzu se předpokládá, že se zvýší fyzická zdatnost u žen a naučí se hmaty a chvaty, které by odradili případného zloděje.

Městský dohledový kamerový systém

Obci se podařilo získat 150 000 Kč z dotací Evropské unie a ze svého rozpočtu vyčlenila 2 000 000 Kč na rozšíření dohledového kamerového systému. Kamerový systém bude umístěn na místní sokolovnu a její hřiště, kde proběhla celková rekonstrukce a nyní je již nutností, zde nainstalovat dohledový kamerový systém, dále na mateřskou školu a její nádvoří. Na sokolovnu bude umístěno 6 kamer a na hřiště 2. Mateřskou školu a její nádvoří budou snímat 2 kamery. Na dodání a instalaci dohledového kamerového systému bylo vypsané výběrové řízení, kterého se zúčastnily 3 firmy. Byla vybrána firma Irvias, která už

v obci instalovala kamerový systém již dříve. Nabídla nejvýhodnější cenu, prodlouženou záruku a pozáruční servis. Instalace dohledového kamerového systému by měla proběhnou v měsíci červenci 2018.

Od rozšířeného dohledového kamerového systému se očekává, že dojde ke zvýšení bezpečnosti v blízkosti sokolovny, nebude docházet k vandalismu na dětském hřišti a bude monitorován pohyb v okolí mateřské školy a jejího nádvoří, což zvýší bezpečnost nejmenších dětí.

Bezpečnostní stojany na kola

Obec v lednu na místním zastupitelství schválila pořízení tří kusů bezpečnostních stojanů na kola, s celkovými náklady 70 000 Kč. Stojany byly instalovány již v měsíci březnu u vlakového nádraží, místní mateřské školy a u obchodu s potravinami. Výběrové řízení neproběhlo, jelikož bezpečnostní stojany vyrábí zatím pouze jedna firma v republice. Do budoucna má obec v plánu pořídit další bezpečnostní stojany na kola, dle finančních možností obce.

Pořízením bezpečnostních stojanů na kola se jako přínos počítá se snížením krádeží jízdních kol v obci.

Komunikace s občany

Obec se podílí na tisku a distribuci zpravodaje do poštovních schránek. Zpravodaj vychází 1X měsíčně a je určen občanům obce. Zpravodaj vychází v množství 2000 ks/ měsíc s náklady 5000 Kč/měsíc. Informuje občany o událostech v obci, jsou zde zpětné vazby od občanů na určité podněty, informování o trestné činnosti apod.

Hlášení místního rozhlasu, které probíhá každou středu od 16:30 hodin. Informuje občany o aktuálním dění v obci např. v nedávné době o vykrádání rodinných domů v obci. Obyvatelé byli vyzváni, pokud uvidí kolem svého domu pohyb cizích lidí, ať okamžitě informují PČR.

Cílem této komunikace je vzájemná spolupráce mezi obcí a občany a předcházení možného páchaní trestného činu.

Dílčí závěr

Kapitola se zabývá návrhem Koncepce programu prevence kriminality na úrovni modelové obce, jsou zde uvedena důležitá fakta, která budou využita v následujících letech. Navržená Koncepce bude uplatněna v modelové obci a má za cíl snižovat kriminalitu a vytvořit pocit bezpečí obyvatel.

ZÁVĚR

Diplomová práce se zabývá v teoretické části základními principy preventivní politiky v oblasti kriminality. Jedná se o důležitou oblast, která se zabývá současnými negativními vlivy pro společnost. Cílem je působit na společnost tak, aby docházelo ke snižování kriminality, a k tomu nám napomáhá prevence sociální i situační.

Teoretická část dále popisovala přístup prevence kriminality v České republice, kde se zabývala Strategií prevence kriminality v ČR na léta 2016-2020. Dále se zabývala Akčním plánem prevence kriminality na období 2016-2020. Strategie úzce souvisí s Akčním plánem a zaměřují se hlavně na kriminalitu obecnou, tj. na kriminalitu, která občany ohrožuje a obtěžuje nejvíce. Úspěšné plnění úkolů Strategie a Akčního plánu by mělo vést ke snižování výskytu kriminality a kriminogenních faktorů.

V praktické části byla udělána analýza aktuálních programů prevence kriminality na municipální úrovni. Bylo zvoleno pět náhodně vybraných měst, kde byl proveden rozbor Strategických plánů na daná období. U všech měst byla zpracována analýza kriminality, sociální analýza a institucionální analýza v podobě grafů a tabulek. V dalším bodě došlo k vyhodnocení a srovnání přínosů programů prevence kriminality formou srovnávacích tabulek.

V závěru praktické části byla vypracována vlastní Koncepce programu prevence kriminality na úrovni modelové obce. Byla zpracována analýza kriminality, kde došlo k porovnání kriminality v určitých letech. Dále sociální analýza, která se zabývala především nezaměstnaností. Byla zpracována také institucionální analýza, kde byli zmíněni hlavní aktéři v oblasti prevence kriminality. V závěru vlastní Koncepce byly popsány návrhy opatření.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Systém prevence kriminality v ČR [online]. Galileo Corporation s.r.o.. [cit. 2017-05-10]. Dostupné z: <http://www.prevencekriminality.cz/o-prevence-kriminality/republikovy-vybor-pro-prevenci-kriminality/>.
- [2] HOLCR, Květoň. *Kriminologie*. Praha: Leges, 2009. Student (Leges). ISBN 978-80-87212-23-3.
- [3] CHALUPOVÁ, Kateřina, ŠTEFUNKOVÁ, Michaela a Jaroslav ŠEJVL, ed. *Základy prevence kriminality pro pedagogické pracovníky*. Praha: Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze ve vydavatelství Togga, 2012. ISBN 978-80-87258-96-5.
- [4] Typové projekty [online]. Ministerstvo vnitra, odbor prevence kriminality, listopad 2007 [cit. 2017-06-06]. Dostupné z: <http://mvr.cz/soubor/typy-projektu-pdf.aspx>.
- [5] NOVOTNÝ, Oto. *Kriminologie*. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2004. ISBN 80-7357-026-2.
- [6] ZAPLETAL, Josef. *Prevence kriminality*. 3., přeprac. vyd. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2008. ISBN 978-80-7251-270-6.
- [7] Akční plán prevence kriminality na léta 2016-2020 [online]. Galileo Corporation s. r. o. [cit. 2018-01-02]. Dostupné z: <http://www.prevencekriminality.cz/prevence-kriminality/dokumenty-1/akcni-plan-prevence-kriminality-na-leta-2016-2020>.
- [8] Vláda schválila vyhodnocení prevence kriminality za rok 2016 [online]. Galileo Corporations.r.o.. [cit. 2018/05/03]. Dostupné z: <http://www.prevencekriminality.cz/prevence-kriminality/dokumenty-1/vlada-schvalila-vyhodnoceni-prevence-kriminality-za-rok-2016>.
- [9] Systém prevence kriminality v ČR [online]. Galileo Corporation s.r.o.. [cit. 2017-05-10]. Dostupné z: <http://www.prevencekriminality.cz/o-prevenci-kriminality/republikovy-vybor-pro-prevenci-kriminality/>.
- [10] Strategie prevence kriminality v České Republice na léta 2016-2020 [online]. Galileo Corporation s.r.o.. [cit. 2018-01-02]. Dostupné z: <http://www.prevencekriminality.cz/prevence-kriminality/dokumenty-1/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2016-2020>.

- [11] Strategický plán prevence kriminality města Kolín na období let 2016-2020 [online].[cit.2017-08-07]. Dostupné z: http://www.Okolin.cz/prilohy/Texty/5770/44strategie_prevence_kriminality_kolin_2016_2019.pdf
- [12] Mapy kriminality vývoj kriminality ve městě Kolín [online].[cit.2017-07-08]. Dostupné z: <http://bezpecnzkolin.cz/mapy-kriminality/>.
- [13] Statutární město Zlín, Koncepce prevence kriminality na období 2012-2014 [online]. [cit. 2017-07-10]. Dostupné z: <http://www.zlin.eu/clanky/dokumenty/2625/c5a4c7f4-0-smz-koncepce-prevence-kriminality-2012-2015.pdf>.
- [14] Koncepce prevence kriminality ve městě Brně na léta 2013-2016-Městský program prevence kriminality v Brně [online]. [cit. 2018-02-08]. Dostupné z: [https://socialnipece.brno.cz/useruploads/files/kcp/koncepce_prevence_2013_2016\[1\].pdf](https://socialnipece.brno.cz/useruploads/files/kcp/koncepce_prevence_2013_2016[1].pdf).
- [15] Koncepce prevence kriminality města Břeclav na léta 2015-2018 [online]. [cit. 2018-02-15]. Dostupné z: <http://breclav.eu/file/31750>.
- [16] Koncepce prevence kriminality města Příbram na léta 2012-2015 [online]. [cit. 2018-15-03]. Dostupné z: http://pribram.eu/files/post/100111/Koncepce_prevence_kriminality_na_rok_2012_-_2015.pdf.
- [17] Věznice v Příbrami [online]. Adam [cit. 2018-20-03]. Dostupné z: <http://pkr.unas.cz/bytiz.html>.
- [18] Vývoj nezaměstnanosti v okrese Příbram v letech 1990-2012 [online]. Úřad práce Příbram [cit.2018-04-20]. Dostupné z: <http://www.pribramsko.eu/-5274>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

PČR Policie České republiky

MP Městská policie

ČR Česká republika

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Mapa kriminality - přehled trestné činnosti ve městě Kolín – květen 2017

[12].	30
Obrázek 2 Věznice Příbram [17]	57

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Systém prevence kriminality v ČR [1], upravila Filová 2017	20
Tabulka 2 Nezaměstnanost ve městě Kolín za období 2010 – 2015 [11], upravila Filová 2017.....	32
Tabulka 3 Míra nezaměstnanosti pro období říjen, listopad, prosinec 2011 [13], upravila Filová 2018.....	40
Tabulka 4 Přehled věkové hranice pachatelů a počet trestných činů [14], upravila Filová.....	46
Tabulka 5 Vývoj celkové kriminality za léta 2007-2015 [16], upravila Filová 2018	53
Tabulka 6 Srovnání míry kriminality a nezaměstnanosti v Kolíně [11], upravila Filová 2018.....	58
Tabulka 7 Struktura kriminality v Kolíně [11]	58
Tabulka 8 Shrnutí Strategického plánu prevence kriminality ve městě Kolín [11], upravila Filová 2018.....	59
Tabulka 9 Srovnání míry kriminality a nezaměstnanosti ve Zlíně [13], upravila Filová 2018.....	60
Tabulka 10 Struktura kriminality ve Zlíně [13], upravila Filová 2018	60
Tabulka 11 Struktura přestupků ve Zlíně [13], upravila Filová	60
Tabulka 12 Shrnutí koncepce prevence kriminality ve Zlíně [13], upravila Filová.....	60
Tabulka 13 Srovnání míry kriminality a nezaměstnanosti ve městě Brně [14], upravila Filová.....	61
Tabulka 14 Struktura kriminality v Brně [14], upravila Filová.....	61
Tabulka 15 Shrnutí koncepce prevence kriminality v Brně [14], upravila Filová	62
Tabulka 16 Srovnání míry kriminality a nezaměstnanosti v Břeclavi [15], upravila Filová.....	62
Tabulka 17 Struktura kriminality v Břeclavi [15], upravila Filová	63
Tabulka 18 Shrnutí koncepce prevence kriminality v Břeclavi [15], upravila Filová.....	63
Tabulka 19 Srovnání míry kriminality a nezaměstnanosti ve městě Příbram [18], upravila Filová.....	63
Tabulka 20 Struktura kriminality v Příbram [16], upravila Filová.....	64
Tabulka 21 Shrnutí koncepce prevence kriminality města Příbram [16], upravila Filová.....	64
Tabulka 22 Srovnávací tabulka.....	65

Tabulka 23 Názorná komparace výsledků	66
Tabulka 24 Kriminalita (přečiny a zločiny) v modelové obci	68
Tabulka 25 Pachatelé v modelové obci	69
Tabulka 26 Oběti v modelové obci	69
Tabulka 27 Přehled ubytovaných na ubytovnách v modelové obci	70